

AUGŠDAUGAVAS NOVADA VĒSTIS

AUGŠDAUGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS Nr.11 (23) 2023. GADA NOVEMBRIS

VALSTS SVĒTKOS ■

VALSTS SVĒTKU PRIEKŠVAKARĀ PASNIEGTI PAŠVALDĪBAS PATEICĪBAS UN ATZINĪBAS RAKSTI

Latvijas tautai novembris ir īpašs laiks. Tas ir mēnesis, kurā ar pateicību atceramies un svinam mūsu senču drosmīgo ideju dibināt Latvijas valsti. 105 gadus atpakaļ, 1918. gada 18. novembrī Latvijas Tautas padome Rīgas pilsētas 2. teātra ēkā paziņoja, ka suverēnā valsts vara Latvijā ir pārgājusi tās rokās un vērsās pie Latvijas pilsoņiem ar uzsaukumu, kurā pasludināja, ka Latvija ir patstāvīga, neatkarīga un demokrātiska republika. Tam sekoja daudz smagu brīžu Latvijas vēsturē, tomēr par spīti tiem, latvieši spēja izcīnīt uzvaru, saglabāt savu kultūru, valodu un zemi.

Ieskatoties Latvijas valsts tapšanas vēstures sarežģītajos līkločos, var pārliecināties, ka latviešu tautas cīņa par savu valsti, par savas zemes neatkarību vienmēr ir saistījusies ar dziesmu un dziesmu svētkiem. Pirmajos Dziesmu svētkos 1873. gadā pirmoreiz kā apsveikuma dziesma skanēja Baumaņa Kārļa "Dievs, svētī Latviju!", pirmoreiz latvieši jutās, ja ne vēl kā kungi savā zemē, tad jau kā saimnieki savos svētkos. Ar Augšdaugavas novada rīkotajā pasākumā par godu Latvijas Republikas proklamēšanas 105. gadadienai skanēja Latvijas valsts Himna.

Domes priekšsēdētājs Arvīds Kucins: "Valsts svētki – Lāčplēša diena un Latvijas Republikas Proklamēšanas diena satuvina dažādu uzskatu un tautību cilvēkus. Šie svētki veido mūsu kopīgo sapratni par valsti, kura dzīvojam – Latviju. Ir pagājis kārtējais gads Latvijas pastāvēšanas vēsturē, varam atskatīties uz mūsu novada, valsts un pasaules mēroga notikumiem. Jau gandrīz divus gadus dzīvojam kara ēnā. Pavīd ziņas, ka austrumos esošais kaimiņš varētu neaprobežoties ar Ukrainas pilsētu iznīcināšanu, un Baltijas valstu neatkarība tam joprojām nav pieņemama. Oktobrī saņemtie draudi skolu spridzināšanai sabiedrībā radīja stresu un pārdzīvojumu, vienlaikus sākās nežēlīgs konflikts tuvajos austrumos. Kā šādos apstākļos saglabāt mieru, cerību un ticību labajam? Ar skaistiem saukļiem "par mieru un

pret karu" nevar iznīdēt absolūto jaunumu. Ļaunums ir draudīgs, daudzveidīgs, atbaidošs un fanātisks. Tas sēj iznīcību un nāvi." Domes priekšsēdētājs atzīmēja, ka gaišajiem spēkiem ir daudz spēcīgāki sabiedrotie – mērķu skaidrība, leģitimitāte, taisnīgums, vēlme aizsargāt savu tautu un valsti. Pretī jaunumam jāliek spēks, apņēmība, jāziedo arī dzīvības – tāda ir brīvības augstā cena. "Mūžīga ir mūsu pateicība par katru, kurš ir atdevis dzīvību par Latviju!" teic A. Kucins.

Svinīgajā pasākumā ieradās godājamie ciemiņi – Daugavpils domes priekšsēdētājs Andrejs Elksniņš, Latvijas Pareizticīgās baznīcas Daugavpils un Rēzeknes bīskapa Aleksandra sekretārs, Daugavpils Svētā Pētera ķēdēs draudzes prāvests un Daugavpils dekanāta dekāns Mārtiņš Klušs, Laucesas Svēto Pētera un Pāvila draudzes prāvests Rolands Šakals, Daugavpils Jaunbūves draudzes mācītājs Georgijs Zamarajevs.

Svinīgajā pasākumā pateicības raksti tika pasniegti:

- Biedrības "Stendera novadnieki" valdes loceklis Miervaldim Brodovam;

- Kultūras pārvaldes Augšdaugavas novada bibliotēku metodiskā centra vadītājai **Marinai Baranovskai**;

- IT nodaļas informācijas sistēmu administratorei **Irinai Dudarevai**;

- Finanšu pārvaldes NĪN administrēšanas daļas vadītājai **Marijai Boroņenko**;

- Finanšu pārvaldes NĪN administrēšanas daļas nodokļu inspektorei **Svetlanai Ļeonovai**.

Pārējos pateicības rakstu saņēmējus pašvaldība sveic pagastu pārvaldēs, valsts svētku pasākumu laikā.

Pagastos pateicības pasniegs:

- Bēbrenes pagasta pārvaldes lietvedei **Evitai Skrimblei**;
- Demenes pagasta pārvaldes sporta organizatorei **Jolantai Morozovai**;
- Ilūkstes pilsētas centrālās bibliotēkas vadītājai **Inārai Valpēterei**;
- Ilūkstes Raiņa vidusskolas direktorei **Veltai Šternai**;
- Augšdaugavas novada sporta skolas lietvedei **Svetlanai Kuzminovai**;
- Kalkūnes pagasta pārvaldes bibliotēkas vadītājai **Tatjanai Rosovskai**;
- Kalupes pagasta pārvaldes ēku un apsaimniekojamās teritorijas pārzinim **Leonardam Draškam**;
- Kalupes pamatskolas direktorei **Irēnai Mukānei**;
- Līksnas pagasta pārvaldes kultūras darba vadītājai **Sintijai Gipterei**;

- Līksnas pagasta amatierteātra "Maskas" vadītājam **Mārim Korsietim**;

- Naujenes pamatskolas skolotājai **Inesei Locikai**;

- Naujenes pirmsskolas izglītības iestādes "Rūķītis" pirmsskolas izglītības skolotājai **Jeļenai Vahruševai** un dežurantei **Anastasijai Kuhajskai**;

- Skrudalienas pagasta pārvaldes Silenes bibliotēkas vadītājai **Eleonorai Griškānei**;

- Pašnodarbinātai personai, frizierei **Jeļenai Hrapānei**;

- Skrudalienas pagasta pārvaldes traktor tehnikas vadītājam **Nikolajam Kovaļkovam**;

- Biedrības "Subatieši – sanākam, domājam, darām" biedram **Gunāram Kraševskim**;

- Pensionārei **Kirai Liniņai**;

- Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas **Subates draudzei**;

- Tabores pagasta deju kopas vadītājai **Jeļenai Posternakai**;

- Vaboles pamatskolas vecākajai pavārei **Inārai Bruņenieci**;

- Višķu pagasta bibliotēkas vadītājam **Jānim Strodam**;

- Višķu sociālās aprūpes centra vecākajai pavārei **Inārai Beļkevičai**, darbiniecei **Elitai Mogišai**, aprūpētājai **Jeļenai Kivriņai**, aprūpētājai **Svetlanai Rogovskai**, vispārējās aprūpes māsai **Tatjanai Lazdānei**;

■ VALSTS SVĒTKOS

- Pašvaldības aģentūras "Višķi" traktortehnikas vadītājam **Edijam Vanagam**, vecākajai ēkas dežurantei **Inesei Mozulei**;
- Sociālā dienesta Dienas aprūpes centra sociālajai darbiniecei **Svetlanai Miglānei**;
- Sociālā dienesta vecākajai sociālajai darbiniecei **Reginai Gligorei**;
- SIA "DRS" Ķirurģijas klīnikas 2. ķirurģijas nodaļas vecākajai medicīnas māsai **Valentīnai Smojakovai**, Ķirurģijas klīnikas 1. ķirurģijas nodaļas vecākajai medicīnas māsai **Valentīnai Svokai**, Plaušu slimību un tuberkulozes centra galvenajam ārstam un Infekciju nodaļas vadītājam **Eiženijai Ivanovai**.

Atzinības rakstus saņēma:

- Raiņa mājas Berķenelē direktore **Inese Baravika**;

- Ilūkstes Kultūras un mākslas centra deju kolektīva "Ance" vadītāja **Anita Meikšāne**;

- Augšdaugavas novada kultūras centra jauktā kora "Latgale" kormeistare **Olga Bančenkova**;

- Bebreņu pagasta bibliotēkas vadītāja **Emma Malahovska**;

- Līksnas pagasta iedzīvotājs un aktīvais seniors **Vladislavs Sergejevičs**;

- Pensionāre, akcionāre, AS "Latgales Bekons" padomes priekšsēdētāja vietniece **Anna Kuzmina**;

- Pašnodarbināta persona **Sergejs Jermaļonoks**;

- SIA "Defass - D" valdes priekšsēdētājs **Aleksandrs Cinne** un valdes loceklis **Sergejs Nazarovs**;

- SIA "Bauform" valdes loceklis **Sergejs Šimans**;

- Dvietes pagasta pārvaldes vadītāja **Iveta Plone**;

- Ilūkstes Raiņa vidusskolas Jaunsardzes instruktors un valsts aizsardzības mācības skolotājs **Kaspars Kancāns**;

- SIA "DRS" Traumatoloģijas un ortopēdijas nodaļas traumatologs, ortopēds **Pēteris Ļoļāns** un struktūrvienības "Centra poliklīnika" infektoloģe **Iveta Jukšinska**;

- Augšdaugavas novada Sociālā dienesta Dienas aprūpes centra sociālā darbiniece **Jeļena Krjaukle**;

- Augšdaugavas novada Sociālā dienesta vecākā sociālā darbiniece **Rasma Gribute**.

Par svētku noskaņas radīšanu pateicamies Augšdaugavas novada Kultūras centra "Vārpa" deju ansamblim "Līksme", Dvietes pagasta vidējās paaudzes deju kolektīvam "Dviete", Augšdaugavas novada kultūras centra "Vārpa" vokālajam ansamblim "Stage On", Augšdaugavas novada Kultūras centra "Vārpa" jauktajam korim "Latgale", Trio "Saule Madarās", kā arī pasākuma vadītājam – aktierim Jēkabam Reinim.

Teksts, foto: D. Bitiņš

■ LĀČPLĒŠA DIENA

LĀČPLĒŠA DIENA AUGŠDAUGAVAS NOVADĀ

Godinot Latvijas brīvības cīnītājus, 11. novembrī - Lāčplēša dienā - iesākam patriotu nedēļu. Šis ir laiks, kad varam atcerēties un vairāk novērtēt to, cik svarīga mums ir sava brīvība, kāda ir neatkarības cena, it īpaši, raugoties uz notikumiem pasaulē. Saprast, cik svarīgi ir pašiem mīlēt un sargāt savu zemi, mācīt jaunajai paaudzei savas tradīcijas un vērtības.

1919. gada 11. novembrī smagās kaujās Latvijas valsts armija atbrīvoja Rīgu no Bermonta armijas. Šis bija nozīmīgs pagrieziena punkts Latvijas Neatkarības karā, kas palīdzēja stiprināt latviešu tautas ticību tam, ka jaundibinātā Latvija reiz kļūs neatkarīga valsts. Lāčplēša dienu Latvijā atzīmē kopš 1920. gada, kad godināja karā kritušos varoņus un ikvienu kareivi, kurš piedalījies cīņās par brīvu Latviju.

Lāčplēša dienu padomju okupācijas gados atzīmēt nedrīkstēja, bet svinīgi pasākumi tika rīkoti trimdas latviešu

mītnes zemēs. Latvijā Lāčplēša dienas tradīcijas ir atsākušās kopš 1988. gada, kad aizsākās vērienīgā svecīšu nolikšana pie Rīgas pils mūriem. 1990. gadā tika pieņemts likums „Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām”, kurā teikts, ka 11. novembris ir atceres diena, kad pieminam Latvijas Neatkarības karā kritušos varoņus.

Šodien Lāčplēša diena tiek atzīmēta visā Latvijā ar piemiņas brīžiem, lāpu gājieniem, svecīšu nolikšanu, koncertiem, latviešu patriotisko filmu demonstrēšanu. 11. novembrī

Lāčplēša dienai veltīti pasākumi norisinājās visā Augšdaugavas novadā.

Ilūkstē un Naujenes pagasta Kraujas ciematā varēja apskatīt militāro tehniku, ko sabiedrībai plašāk parādīja Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes un NATO sabiedrotie.

Pieminot Latvijas brīvības cīnītājus, ilūkstieši un pilsētas viesi devās lāpu gājienā no Ilūkstes pilsētas estrādes līdz Ilūkstes Kultūras un mākslas centram, kur svinīgā piemiņas brīdī nolika ziedus un svecītes pie Lāčplēša kara ordeņa

kavaleru stēlām. Dienas noslēgumā kultūras centrā visus sagaidīja Madara Keivomeģe ar skaistu, tautisku un latvisku koncertu.

Augšdaugavas novada pašvaldības darbinieki un novada jaunieši pievienojās lāpu gājienam arī Daugavpilī. Lāpu gājieni un piemiņas pasākumi notika arī citviet novadā.

Patriotu nedēļā aicinām visus novada iedzīvotājus pie apģērba piespraust sarkanbaltsarkanā karoga lentīti, dziedāt patriotiskas dziesmas, skatīties latviešu filmas un novērtēt, cik

laimīgi mēs esam, ka dzīvojam brīvā Latvijā. Lai skaisti un sirdssilti svētki!

Teksts: Māra Multiņa
Informācija: Nacionālās enciklopēdijas un Aizsardzības ministrijas mājaslapas

Foto: Evita Ivdra-Jankovska

■ AUGŠDAUGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOMES LĒMUMI

2023. gada 26. oktobra sēdē pieņemti 29 lēmumi:

- Izdeva saistošus noteikumus "Grozījumi Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2023. gada 16. marta saistošajos noteikumos Nr.74 "Augšdaugavas novada pašvaldības budžets 2023. gadam".
- Grozīja Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2023. gada 23. augusta lēmumu Nr.1543 "Par 2023. gada 7. augusta vētras nodarīto zaudējumu novēršanas finansēšanu".
- Piešķīra līdzekļus no pamatbudžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" Augšdaugavas novada Sociālajam dienestam.
- Grozīja Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2023. gada 25. maija lēmumu Nr. 1302 "Par projekta Nr. LVIII-064 "Latgales tradicionālās amatniecības stiprināšana"/ "Strengthening traditional crafts of Latgale" (akronīms: Crafts 2.0) īstenošanu".
- Nodeva lokālplānojuma, kas groza Daugavpils novada teritorijas plānojumu Augšdaugavas industriālā parka izveidošanai, redakciju un Vides pārskata projektu publiskajai apspriešanai un institūciju atzinumu saņemšanai.
- Pārdeva 2 nekustamos īpašumus Kalupes un Nīcgales pagastā.
- Pārdeva uz nomaksu 1 nekustamo īpašumu Medumu pagastā.
- Apstiprināja 3 dzīvokļu īpašumu Kalupes, Līksnas un Naujenes pagastā, 2 zemes vienību (starpģabalu) Biķernieku un Salienas pagastā un 2 nekustamo īpašumu Biķernieku pagastā izsoļu rezultātus.
- Atzina 1 nekustamā īpašuma Medumu pagastā un 2 zemes vienību (starpģabalu) Sventes

un Vaboles pagastā izsoles par nenotikušajām.

- Apstiprināja 3 nekustamo īpašumu Kalkūnes, Naujenes un Sventes pagastā, 1 dzīvokļa īpašuma Nīcgales pagastā atkārtoto izsoļu rīkošanu un izsoļu noteikumus.
- Nodeva 1 dzīvojamās mājas llūkstē pārvaldīšanas tiesības.
- Noteica speciālistam izīrējamās dzīvojamās telpas statusu.
- Atzina, ka rezerves zemes fondā ieskaitītās zemes vienības ir piekrītošas Augšdaugavas novada pašvaldībai un ierakstāmas zemesgrāmatā uz Augšdaugavas novada pašvaldības vārda.
- Apstiprināja publiskās apspriešanas rezultātus koku ciršanai Biķernieku pagasta teritorijā.
- Grozīja Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2023. gada 27. aprīļa saistošajos noteikumos Nr. 76 "AUGŠDAUGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBAS NOLIKUMS".
- Atzina, ka Augšdaugavas novada pašvaldības daļība Biedrībā "Reģionālo attīstības centru un novadu apvienība" ir lietderīga.
- Grozīja Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2023. gada 28. septembra lēmumu Nr. 1582 "Par Augšdaugavas novada pašvaldības izglītības iestāžu vadītāju vietnieku un pedagoga darba slodzes un mēneša darba algas likmes apstiprināšanu".

2023. gada 9. novembra sēdē pieņemti 31 lēmumi:

- Atbalstīja daļību projektā „Izglītības iestāžu partnerības kā atbalsts pārejai mācībām latviešu valodā”.
- Nolēma rīkot Augšdaugavas novada pašvaldības atsavināmo nekustamo īpašumu izsoles.
- Noteica Bebrenes vispārīgizglītojošās un

profesionālās vidusskolas tālākizglītības kursu programmas "Veterinārijas pamati aitu ganāmpulkā" maksu.

- Atļāva atsavināt 7 zemes vienības Bebrenes, Kalkūnes, Naujenes un Maļinovas pagastā, 1 dzīvokļa īpašumu Biķernieku pagastā, 2 nekustamos īpašumus Eglaines un Līksnas pagastā.
- Pārdeva 1 dzīvokļa īpašumu llūkstē, 1 nekustamo īpašumu Pilskalnes pagastā.
- Atzina 4 nekustamo īpašumu Ambeļu, Līksnas, Maļinovas un Skrudalienas pagastā, 1 zemes vienības (starpģabalu) Naujenes pagastā, 2 dzīvokļu īpašumu Nīcgales un Pilskalnes pagastā izsoles par nenotikušajām.
- Izbeidza Augšdaugavas novada pašvaldības nekustamā īpašuma atsavināšanas procesu.
- Noteica sociālā dzīvokļa llūkstē statusu.
- Nodeva 5 dzīvojamo māju Bebrenes, Demenes, Laucesas pagastā un Subatē pārvaldīšanas tiesības.
- Atzina, ka rezerves zemes fondā ieskaitītā 1 zemes vienība Maļinovas pagastā ir piekritīga Augšdaugavas novada pašvaldībai un ierakstāma zemesgrāmatā uz Augšdaugavas novada pašvaldības vārda.
- Apstiprināja valsts budžeta līdzekļu sadali Augšdaugavas novada pašvaldības izglītības iestādēm mācību līdzekļu iegādei 2023. gadam mazākumtautību valodas un kultūrvēstures interešu izglītības programmas apguvei un pamatizglītības pirmā posma izglītības programmu īstenošanai valsts valodā.

Ar domes pieņemtajiem lēmumiem var iepazīties pašvaldības mājas lapā sadaļā „Publiskie dokumenti”.

DEPUTĀTU PIEŅEMŠANAS LAIKI

Augšdaugavas novada deputāti pieņem iedzīvotājus gan klātienē, gan Zoom platformā. Mājaslapu piekļuvei Zoom platformā meklējiet: augšdaugavasnovads.lv

Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs		
Arvids Kucins		
04.12.	Augšdaugavas novada pašvaldības ēka, Rīgas ielā 2, Daugavpils, pēc iepriekšēja pieraksta pa tālruni 654 22 238	10.00-12.00 14.00-18.00
Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja 1. vietnieks Aivars Rasčevskis		
18.12.	Augšdaugavas novada pašvaldības ēka, Rīgas ielā 2, Daugavpils, pēc iepriekšēja pieraksta pa tālruni 654 22 238	10.00-12.00 14.00-18.00
Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks Vitālijs Aizbalts		
05.12.	Līksnas pagasta pārvalde	14.00-16.30
19.12.	Subates pilsētas un Prodes pagasta pārvalde	14.00-16.30
Maigurs Krievāns		
05.12.	llūkstes pilsētas administrācija	09.00-13.00
Jānis Belkovskis		
04.12.	Višķu pagasta pārvalde	10.00-13.00
18.12.	Dubnas pagasta pārvalde	10.00-12.00
Viktors Jasiņavičs		
07.12.	Dvietes pagasta pārvalde	15.00-16.30
14.12.	llūkstes kultūras un mākslas centrs, mazā zāle	15.30-17.00
21.11.	Tiešsaistes Zoom platformā	15.30-17.30
Pāvils Kveders		
04.12.	llūkstes pilsētas administrācija	14.00-17.00
Reinis Līcis		
04.12.	llūkstes pilsētas administrācija	14.00-17.00
Aleksejs Mackevičs		
04.12.	Tiešsaistes Zoom platformā	17.00-19.00
11.12.	Biķernieku pamatskola	15.00-16.00
22.12.	Maļinovas pagasta pārvalde	15.00-16.00
27.12.	Tiešsaistes Zoom platformā	17.00-19.00
Dainis Millers		
06.12.	Tiešsaistes Zoom platformā	10.00-12.00
Dzintars Pabērzs		
11.12.	Tiešsaistes Zoom platformā	14.00-16.00
Deniss Sarafaņuks		
20.12.	Tiešsaistes Zoom platformā	18.00-20.00
27.12.	Tiešsaistes Zoom platformā	18.00-20.00
Gunta Semjonova		
06.12.	Subates kultūras nams	09.00-11.00
18.12.	Subates kultūras nams	13.00-15.00
Aleksandrs Sibircevs		
05.12.	Sventes vidusskola	16.00-18.00
15.12.	Medumu pagasta bibliotēka	15.00-17.00
Regīna Tamane		
05.12.	Demenes pagasta pārvalde	14.00-16.00
12.12.	Demenes pagasta pārvalde	14.00-16.00
19.12.	Demenes pagasta pārvalde	14.00-16.00

Deputātu pieņemšanas laiks var mainīties. Lūdzu sekojiet aktuālajai informācijai mājas lapā www.augšdaugavasnovads.lv sadaļā "Pašvaldība"->"Domes deputāti"

Augšdaugavas novada pašvaldības izpilddirektors **Pēteris Dzalbe** pieņem iedzīvotājus katru pirmdien no 15.00 - 17.00 pēc iepriekšēja pieraksta pa tālruni 65422238

■ ATTĪSTĪBA

SAEIMA ATBALSTĪJA NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA NODOŠANU INDUSTRIĀLĀ PARKA IZVEIDEI LĪKSNAS PAGASTĀ

Lai veicinātu līdzsvarotu komercdarbības attīstību valsts teritorijā, Saeima trešdien, 15. novembrī, trešajā – galīgajā – lasījumā atbalstīja likumu, ar kuru valsts nekustamo īpašumu bez atlīdzības nodod Augšdaugavas novada pašvaldībai industriālā parka izveidei.

Industriālā parka izveidei paredzēta teritorija 256 hektāru platībā, kas būs piemērota gan lielu ražotņu, gan tām funkcionāli

nepieciešamās tehniskās apbūves (noliktavu, transporta infrastruktūras, ū d e n s a p g ā d e s , s i l t u m a p g ā d e s infrastruktūras utt.) izvietojumam. Tajā plānots izvietot rūpniecības, inovatīvu produktu ražošanas, transporta, loģistikas, enerģētikas un citu nozaru uzņēmumus.

Nododot pašvaldībai valsts meža zemi Augšdaugavas novada Līksnas pagastā, iecerēts sekmēt novada un Latgales reģiona attīstību un ekonomisko izaugsmi, kā arī paaugstināt vietējo iedzīvotāju dzīves kvalitāti, iepriekš pauda likumprojekta autori. Valsts nekustamais īpašums jānodod pašvaldībai, lai tā varētu

uzbūvēt nepieciešamo publisko infrastruktūru.

Pašvaldības pārstāvji uzsver, ka industriālā parka izveide ir būtiska arī novada un reģiona konkurētspējas uzlabošanai, akcentējot plānotās parka atrašanās vietas izdevīgo ģeogrāfisko novietojumu un pieejamību stratēģiski svarīgajai infrastruktūrai.

Novada pašvaldībai jāizdod saistošie noteikumi, kas regulē industriālā parka izveidošanas noteikumus, izmantošanas un pārvaldīšanas nosacījumus, kā arī prasības pretendentiem, kuri vēlēties izmantot parka teritoriju.

Saeimas Preses dienests

PUBLISKĀ APSPRIEŠANA

PAZIŅOJUMS PAR LOKĀLPLĀNOJUMA, KAS GROZA DAUGAVPILS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMU AUGŠDAUGAVAS INDUSTRIĀLĀ PARKA IZVEIDOŠANAI, REDAKCIJAS UN VIDES PĀRSKATA PROJEKTA PUBLISKO APSPRIEŠANU

Saskaņā ar Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2023. gada 26. oktobra lēmumu Nr. 1645 (protokols Nr. 82./5.&) "Par lokālpilnojumā, kas groza Daugavpils novada teritorijas plānojumu Augšdaugavas industriālā parka izveidošanai, redakcijas un Vides pārskata projekta nodošanu publiskajai apspriešanai un institūciju saņemšanai" publiskajai apspriešanai tiek nodota lokālpilnojumā redakcija zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem Nr.44680060119, Nr.44680060510, Nr.44680060511, Nr.44680070016, Nr.44680070121, Nr.44680070122, Nr.44680070123, Nr.44680070136 un Nr.44680070179 (Līksnas pagasts, Augšdaugavas novads). Vienlaikus publiskajai apspriešanai tiek nodots arī lokālpilnojumā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros izstrādātais Vides pārskata projekts. Lokālpilnojumā izstrādes mērķis ir nodrošināt priekšnoteikumus perspektīvā Augšdaugavas industriālā parka

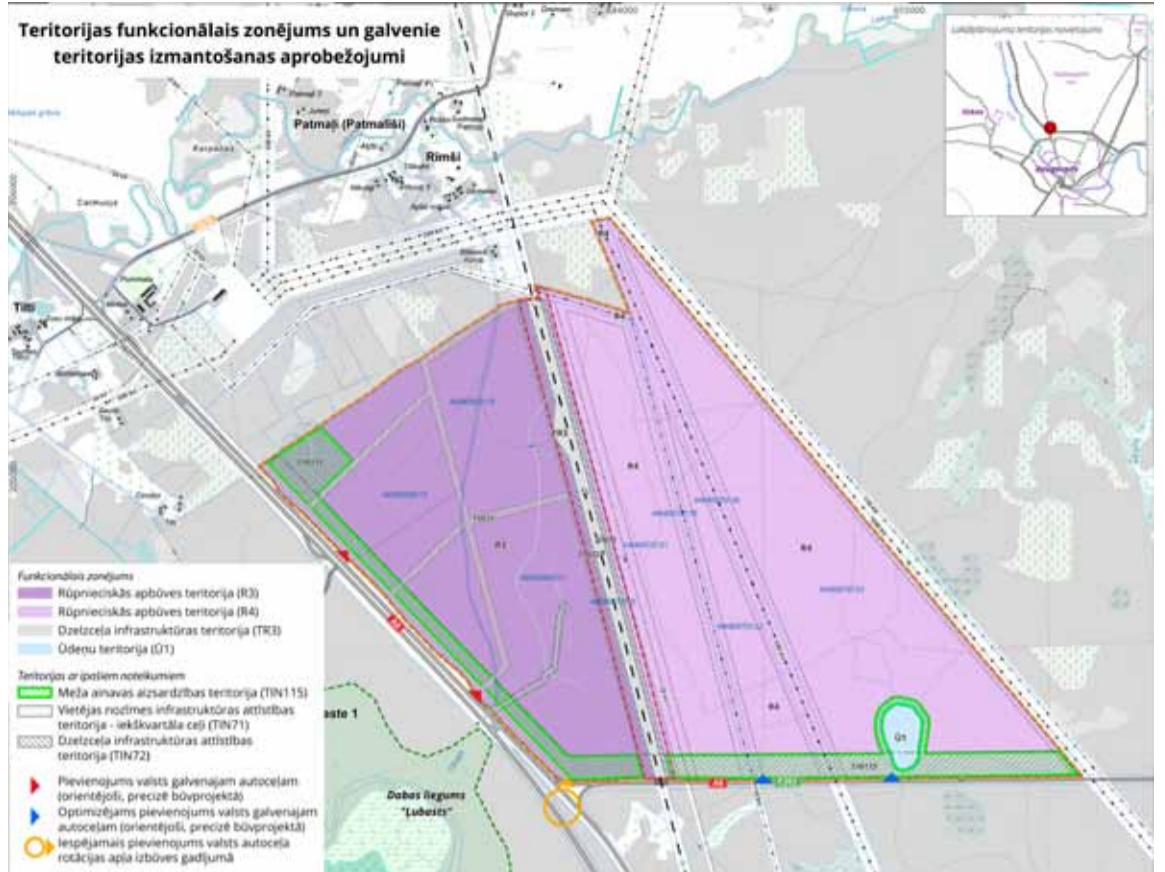
attīstībai, grozot spēkā esošo Daugavpils novada teritorijas plānojumu 2012.-2023. gadam, paredzot teritorijas izmantošanas iespējas atbilstoši funkcionālajam zonējumam "Rūpnieciskās apbūves teritorija", ņemot vērā teritorijas transportģeogrāfiskā novietojuma priekšrocības, atbilstošu tehnisko parametru inženierkomunikāciju pieejamību un satiksmes infrastruktūras pieslēgumu iespējamību Teritorijas izmantošanas novirzīšana biznesa kompleksu vides izbūvei stratēģiskie mērķi ir radīt priekšnoteikumus sekmīgāi investoru piesaistei jaunu ražotņu un darba vietu izveidei, veicinot Augšdaugavas novada un Latgales reģiona kopējo konkurētspējīgu izaugsmi un sabiedrības labklājību.

Publiskā apspriešana norisināsies no 2023. gada 17. novembra līdz 19. decembrim.

Publiskās apspriešanas sanāksme notiks 2023. gada 12. decembrī plkst. 17:00. videokonferences formātā Zoom platformā. Dalībai sanāksmē lūdzam iepriekš pieteikties, līdz 2023. gada 12. decembrim rakstot uz elektroniskā pasta adresi sarmite@g93.lv, norādot vārdu, uzvārdu, tālruna numuru un epasta adresi. Piekļuves saite Zoom sanāksmei tiks nosūtīta ne vēlāk, kā stundu pirms sanāksmes.

Publiskās apspriešanas ietvaros ar lokālpilnojumā materiāliem un Vides pārskata projektu var iepazīties:

- elektroniski - Valsts

vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā https://geolattija.lv/geo/tapis#document_22499;

- izdruku formā - Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas telpās (Rīgas iela 2, 20.kab., Daugavpils) iestādes darba laikā.

Priekšlikumus par publiskajai apspriešanai nodotajiem dokumentiem rakstiskā veidā var iesniegt līdz publiskās apspriešanas termiņa beigām (norādot "Lokālpilnojums industriālā parka izveidošanai":

- sūtot pašvaldības e adresē;

- elektroniski parakstītu iesniegumu nosūtot uz e-pasta adresi pasts@augšdaugavasnovads.lv;

- pašrocīgi parakstītu iesniegumu iesniedzot vai nosūtot pa pastu Augšdaugavas novada pašvaldības centrālajai administrācijai (Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401) vai jebkurai novada pagasta/pilsētas pārvaldei to darba laikā;

- Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā https://geolattija.lv/geo/tapis#document_22499

Lai saņemtu konsultāciju

(attālināti vai klātienē), lūdzam sazināties ar Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas Plānošanas nodaļas vadītāju Olgu Lukaševiču (tālrunis: 65476882, e-pasts: olga.lukasevica@augšdaugavasnovads.lv) vai lokālpilnojumā izstrādātāja SIA "Grupa93" pārstāvi Sarmīti Lesiņu (tālrunis: 29171134, e-pasts: sarmite@g93.lv).

Lokālpilnojumā redakcijas un SIVN Vides pārskata izstrādātājs: SIA "Grupa93" (Torņa iela 4, IIC-202, Rīga, LV-1050, e-pasts: info@g93.lv, tālr. 27373939, www.grupa93.lv).

"IGNALINAS ATOMELEKTROSTACIJAS BITUMINIZĒTU RADIOAKTĪVO ATKRITUMU GLABĀŠANAS VIETAS REKONSTRUKCIJA UN PĀRVEIDE PAR APGLABĀŠANAS VIETU" PĀRROBEŽU IETEKMES UZ VIDĪ NOVĒRTĒJUMA SABIEDRISKO APSPRIEŠANU

Atsaucoties uz Lietuvas Republikas Vides ministrijas sniegto informāciju, Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk - Birojs) informē, ka ir uzsākta valsts uzņēmuma "Ignalinas atomelektrostacija" paredzētās darbības "Ignalinas atomelektrostacijas bituminizētu radioaktīvo atkritumu glabāšanas vietas rekonstrukcija un pārveide par apglabāšanas vietu" (turpmāk - Projekts) pārrobežu ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk - IVN) ziņojuma sabiedriskā apspriešana.

Saskaņā ar iesniegto informāciju, Projekts paredz Ignalinas atomelektrostacijas bituminizētu radioaktīvo atkritumu glabāšanas vietas (ēka nr. 158) rekonstrukciju un pārveidi par apglabāšanas vietu. Projekta norises vieta atrodas aptuveni 8 km attālumā no Latvijas - Lietuvas valstu robežas.

Projekta pārrobežu IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme latviešu valodā tiks organizēta 2023. gada 6. decembrī plkst. 14:00 Zoom platformā (<https://us02web.zoom.us/j/88574434675?pwd=VWVmOHJ6WGwvalJaU2paMDRZNGFUUT09>).

Rakstiskus komentārus un viedokli par pārrobežu IVN aspektiem var iesniegt līdz 2023. gada 27. decembrim Birojam Rūpniecības ielā 23, Rīga, LV-1045, e-pasts: pasts@vpvb.gov.lv, tālrunis 67321173.

Plašāka informācija par projektu, IVN ziņojums angļu valodā un tā kopsavilkums latviešu valodā ir pieejams Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv, sadaļas "Darbības jomas" - apakšsadaļā "Pārrobežu ietekmes uz vidi novērtējumu projekti" - projekts "Ignalinas atomelektrostacijas ekspluatācijas pārtraukšana Lietuvas Republikas teritorijā".

Vides pārraudzības valsts birojs

NO 1. DECEMBRA CELSIES "NPS" SILTUMENERĢIJAS TARIFS. LĪDZ ŠIM TAŠ BIJA ZEMĀKAIS VALSTĪ

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija jau gadu atpakaļ saņēma SIA "Naujenes pakalpojumu serviss" iesniegumu ar siltumenerģijas apgādes jauno pakalpojumu tarifu projektu.

Enerģētikas likuma 6.panta 3.1 daļa noteic, ka energoapgādes komersants, kas piegādā siltumenerģiju enerģijas lietotājiem, pārdod siltumenerģiju tiem nepieciešamajā vai noteiktajā kvalitātē un pieprasītajā daudzumā par Regulatora noteiktajiem tarifiem vai par tarifiem, ko noteicis attiecīgais pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar Regulatora noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku.

SIA "NPS" vecais tarifs bija spēkā no 2014. gada beigām un kļuva skaidrs, ka ar šādu zemu tarifu nav iespējams segt arvien pieaugošās izmaksas.

SIA "NPS" valdes priekšsēdētājs Aivars Elksniņš: "Tarifa pieaugums saistīts ar trim lietām. Pirmais - darbaspēka izmaksas. Ja 2015. gadā valstī minimālā alga bija 360 eiro, tad no 2024. gada tie būs jau 700 eiro. Otrs, kurināmā izmaksas. Pārsvārā mēs izmantojam šķeldu. Ja iepriekš tā izmaksāja 9 eiro/m³, tad šobrīd tā izmaksā 19 eiro/m³. Trešais faktors - elektroenerģijas cenas pieaugums."

Regulators secināja, ka siltuma tarifa projekts un tā veidojošās izmaksas ir pamatotas. No 1. decembra SIA "NPS"

NPS INFORMĀCIJA

Klientiem siltumenerģijas tarifs sastādīs 90,85 eiro/MWh.

Siltumenerģijas tarifs Augšdaugavas novada SIA "NPS" klientiem 2023. gada maijā bija praktiski zemākais valstī, turklāt tas nepiedzīvoja strauju pieaugumu 2022./2023. gada ziemā, kā notika lielākajā daļā pašvaldību, kad tarifi pieauga neticami augstu.

Vecstropu, Lociku, Naujenes un Kalkūnes ciemu iedzīvotājiem līdz šī gada decembrim siltums maksāja 56,16 eiro/MWh, kas ir zemākais rādītājs Latgales reģionā. Salīdzinājumam Rēzeknē - 214,43 eiro/MWh, Ilūkstē - 89,91 eiro/MWh, Jēkabpilī - 108,38 eiro/MWh vai Daugavpilī - 79,88 eiro/MWh. Saskaņā ar SPRK publicētajiem datiem Kurzemē, Zemgalē un Vidzemē nevienam pakalpojumu sniedzējam nav bijis tik zems tarifs, kā SIA "NPS", izņemot Smilteni, kur tas bija pāris eiro dārgāks. Arī Rīgas un Pierīgas reģionā visi piegādātāji darbojas ar krietni augstākiem tarifiem - 70 līdz vairāk nekā 200 eiro/MWh.

Aivars Elksniņš piebilst, ka gala cenu par siltumu ietekmē ne tikai tarifs. To var ietekmēt paši iedzīvotāji, veicot energoefektivitātes pasākumus. Kalkūnē un Locikos siltinātajās daudzdzīvokļu ēkās izmaksas par 1/m² mēdz atšķirties pat divas reizes. Iedzīvotājiem būtu jāaizdomājas par savu namu siltināšanu, ko var veikt, izmantojot Altum līdzfinansējumu vai arī Augšdaugavas novada energoefektivitātes programmas līdzfinansējumu.

Texts, foto: D. Bitiņš

ĒKAS RENOVĀCIJA PALĪDZ UZLABOT VIDI UN EKONOMĒT LĪDZEKĻUS

Iestājoties apkures sezonai, aktuāls kļūst siltumenerģijas maksas jautājums. Pirms vairākiem gadu desmitiem celtos mājokļos ar sliktu tehnisko stāvokli to iedzīvotāji zaudē naudu kopā ar siltumu – tā burtiski "izkūp gaisā" caur ēkas sienām, pagrabiem, ieejas durvīm un bēniņiem.

Siltuma galā cenu ietekmē gan konkrētās mājas energoefektivitāte, gan tas, kā siltums tiek saražots, un ar kādām izejvielām. Kādas noteiktas vienas gala cenas visām pašvaldībām un mājām nepastāv, piemēram, siltums var būt lētāks gadījumos, kad tiek izmantots vietējais kurināmais. Tāpat tarifs ir atkarīgs no izvēlētiem siltumapgādes sistēmas tehnoloģiskiem risinājumiem, siltumapgādes sistēmas kompaktuma, tehniskā stāvokļa, kā arī katras apdzīvotās vietas ģeogrāfiskās u.c. īpatnības (reljefs, apbūves blīvums, siltumapgādes lietotāju daudzums, u.c. faktori).

Lai daudzdzīvokļu ēka varētu pieteikties atbalstam energoefektivitātei, tai ir jābūt nodotai pārvaldīšanā – biedrībai, organizācijai, fiziskai personai. Ēka bez pārvaldnieka nevar pretendēt uz atbalstu energoefektivitātes programmās. Jautājumu vai neskaidrību gadījumā, iedzīvotāji var sazināties ar Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas vecāko speciālisti mājokļu jautājumos Viktoriju Kesarevu, tālr. 65422281, speciālisti mājokļu jautājumos Janīnu Kurmi, tālr. 654447862.

Ja aplūkojam ēkas ar centralizēto apkures sistēmu, Augšdaugavas novadā gala maksa par 1m² dažādās vietās mēdz atšķirties diezgan būtiski. Šo faktoru ietekmē patērētā siltuma daudzums.

Kāds varētu būt risinājums?

Jādomāparēkunosiltināšanas jeb energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem.

Kā atšķiras maksājumi nosiltinātajās vai daļēji nosiltinātajās mājās?

Tie ir daudz zemāki.

Ja aplūkojam Lociku ciemu, viszemākais siltuma maksājums (dati par 2023. gada oktobri) ir dzīvojamajā mājā Vienības ielā 8, kur maksa par 1m² sastādīja 0,37 eiro par m² ar kopējo mājas siltumenerģijas patēriņu 19 MWh. Šī ēka tika nosiltināta 2012. gadā. Taču tanī pašā ciemā, blakus esošā mājā Vienības ielā 10 (dati par analoģo mēnesi), maksa sastādīja 0,73 eiro par 1m², ar kopējo mājas siltuma patēriņu 37 MWh. Vienības ielā 7, kur tika veikta daļēja siltināšana, konkrēti gala sienu siltināšana, maksa par siltumu sastāda 0,55 eiro par 1m², bet kopējais ēkas

energopatēriņš 26 MWh.

Lociku ciemā pilnībā nosiltinātajā ēkā maksa ir praktiski divas reizes zemāka nekā nenosiltinātajā daudzdzīvokļu mājā. Krietni mazāks ir arī kopējais ēkas patērētais apjoms. Daļēji nosiltinātajās daudzdzīvokļu ēkās kopējais enerģijas patēriņš un gala siltuma cena par m² ir krietni samazinājies.

Naujēnē Vecpils ielā 3, nosiltinātajā daudzdzīvokļu ēkā siltumenerģijas maksa 2023. gada oktobrī sastādīja 0,37 eiro /m², kas ir praktiski divreiz mazāks tarifs nekā blakus esošajā daudzdzīvokļu ēkā Vecpils ielā 6, kur tas sastāda jau 0,79 eiro /m². Daudzdzīvokļu ēkās patēriņš sastāda 7,9 un 16,5 MWh attiecīgi.

Naujēnē nosiltinātajā ēkā maksa ir divas reizes zemāka, nekā blakus esošajā nenosiltinātajā.

Kalkūnes ielā 14 un 16, kur savulaik veica novecojušās apkures sistēmas demontāžu, situācija arī būtiski atšķiras no citām daudzdzīvokļu ēkām šajā ciemā. Kalkūnes ielā 14 maksa 2023. gada oktobrī par 1m² sastādīja 0,5 eiro, un mājā Nr.16 - 0,51 eiro/m². Abās

ēkās remontdarbu ietvaros tika nomainīta ne tikai apkures sistēma, bet arī uzstādīta individuāla siltuma uzskaitē katram klientam (dzīvoklī), izvietojot siltuma uzskaites ierīci, kura caur speciālo uztvērēju uzskaita individuālo siltuma patēriņu. Dzīvokļos ir iespēja kontrolēt un mainīt patērētā siltuma daudzumu, kas būtiski samazina rēķinus. Savukārt blakus esošajās daudzdzīvokļu mājās, kur netika veikti nekādi darbi, **maksa mēdz būt vairāk nekā divas reizes lielāka.** Augstākā maksa Kalkūnos ir daudzdzīvokļu mājā Kalkūnes ielā 18 - 1,34 eiro/ m² un Kalkūnes ielā 9 - 1,03 eiro/ m².

Īstenota ēkas energoefektivitātes paaugstināšana

2. oktobrī pēc energoefektivitātes paaugstināšanas darbiem nodota ekspluatācijā ēka Rīgas ielā 16, Daugavpilī. Ēku pārvalda SIA "Naujenes pakalpojumu serviss".

2022. gada nogalē dzīvojamās mājas Rīgas ielā 16, Daugavpilī, dzīvokļu īpašnieki parakstīja līgumu

ar AS "Attīstības finanšu institūciju ALTUM" par Eiropas Savienības līdzfinansējuma piešķiršanu 258 893,74 eiro apmērā energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanai.

Ēka Rīgas ielā 16, ir uzbūvēta 1918. gadā. Tā ir trīsstāvu dzīvojamā māja ar 14 dzīvokļiem. Kopējā ēkas platība ir 1519,4 m², dzīvokļu platība - 1174,8 m².

Projekta summa, ietver arī būvkomersanta SIA "DEFASS-D" pakalpojumu izmaksas, būvuzraudzību un tehniskās dokumentācijas izstrādi.

Projekta ietvaros tika veikta:

- fasādes atjaunošana;
- balkonu renovācija;
- bēniņu siltināšana;
- jumta seguma nomaiņa;
- ventilācijas šahtu galu pārmūrēšana, ventilācijas kanālu tīrīšana;
- logu ventilācijas sistēmu uzstādīšana;
- citi dažādi sīkāki darbi.

Darbus veica no šī gada 1. jūnija līdz 30. augustam. Kopējās būvdarbu izmaksas – 250 314,70 ar PVN.

Kādu palīdzību sniedz pašvaldība?

- 100 % apmērā – dzīvojamās mājas energoaudita pārskata sagatavošanai un termogrāfijas veikšanai, ja energoaudits un termogrāfija veikta vai aktualizēta atbilstoši normatīvo aktu prasībām pēc šo saistošo noteikumu spēkā stāšanās dienas;
- 100% apmērā – tehniskā projekta dokumentācijas sagatavošanai (tehniskā projekta izstrādes izmaksām);
- jumta seguma nomaiņai ar bēniņu siltināšanu vai jumta ārējo norobežojošo konstrukciju siltināšanai – 75% apmērā no faktiskajām izmaksām, bet ne vairāk kā 30000 euro;
- mājas apkures sistēmas atjaunošanai – 50% apmērā no faktiskajām izmaksām, bet ne vairāk kā 30000 euro;
- mājas ārējo sienu siltināšanai:
- visu ārējo sienu siltināšanai - 75% apmērā no faktiskajām izmaksām, bet ne vairāk kā 20000 euro;
- tikai gala sienu siltināšanai- 50% apmērā no faktiskajām izmaksām.

Vairāk informācijas par līdzfinansējuma procesu meklējiet pašvaldības mājaslapā: www.augšdaugavasnovads.lv/pasvaldiba/sabiedriba/ipasumi-majokli/daudzdzivoklu-dzivojamo-maju-energoefektivitate.

Kontakti uzziņām: Viktorija Kesareva, speciāliste mājokļu jautājumos, viktorija.kesareva@augšdaugavasnovads.lv, tālrunis - 65422281.

ENERGOEFECTIVITĀTE ■

Altum programmas atbalsta iespējas

2022. gada 8. decembrī ALTUM uzsāka jaunas atbalsta programmas īstenošanu daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai un pārejai uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu.

Programma tiek īstenota Eiropas Savienības Atjaunošanas un noturības mehānisma (turpmāk – ANM) ietvarā #NextGenerationEU. Pieejamais programmas finansējums ir 57,2 miljoni EUR, kas paredzēts aptuveni 170 daudzdzīvokļu māju projektiem. Īstenojamā projekta mērķis ir sasniegt:

- Vismaz 30% primārās enerģijas ietaupījumu;
- Uz katriem 5000 eiro renovācijas projekta attiecināmo izmaksu primārās enerģijas ietaupījumu - 1MWh/gadā

Atbalsta apjoms ir 49 % no projekta attiecināmajām izmaksām bez PVN – kapitāla atlaides veidā, kas tiek novirzīts kredītiestādes aizdevuma pamatsummas dzēšanai

Atbalsts tehniskās dokumentācijas sagatavošanai – 49% no projekta attiecināmajām izmaksām (ne vairāk kā 10 000 EUR)

Termiņš projekta īstenošanai un projekta noslēguma dokumentācijas iesniegšanai Altum - 2026. gada 31. marts.

Pieteikšanās nosacījumi:

- Daudzdzīvokļu mājai jāatbilst programmas noteikumiem (MK noteikumi Nr.460);
- Jāveic energoaudits – jānoskaidro, vai projektu īstenojot var sasniegt primārās enerģijas ietaupījumu 30%;
- Pēc energoaudita veikšanas ir jānodrošina tehniskās dokumentācijas sagatavošana
- Jāsasauc dzīvokļu īpašnieku kopsapulci (nepieciešami 50% + 1 balsis vai 100%, ja māja nav sadalīta dzīvokļu īpašumos);
- Iesniedz pieteikumu mans.altum.lv.

Kāpēc renovēt?

1. Ievērojami samazinās ēkas kopējais siltumenerģijas patēriņš;
2. Būtiski samazinās avārijas riski un uzturēšanas izmaksas;
3. Pieaug dzīvokļa īpašuma vērtība;
4. Māja iegūst jaunu un modernu izskatu.

Vairāk informācijas par altum programmu: altum.lv/pakalpojumi/iedzivotajiem/daudzdzivoklu-maju-energoefektivitate-2022-2026

Teksts, foto: D. Bitiņš

VIDE UN DABA

MEŽA IZSTRĀDES DARBI JĀSASKAŅO AR CEĻA ĪPAŠNIEKU

Sakarā ar klimatiskajiem apstākļiem ir pieaudzis gadījumu skaits, kad veicot meža izstrādes un transportēšanas darbus tiek bojāta pašvaldības autoceļu klātne. Pašvaldības autoceļu bojāšana ir administratīvi sodāms pārkāpums, atbildība par kuru paredzētas vairākās tiesību normās atkarībā no pārkāpuma veida.

Augšdaugavas novada pašvaldības Administratīvā komisija pa šī gada pirmo pusgadu izskatīja jau trīs administratīvā procesa lietas par Ceļu satiksmes likuma 82. panta otrās daļas pārkāpumu - tika ierīkotas kokmateriālu krautuves bez ceļa īpašnieka rakstveida saskaņojuma kokmateriālu izvietošanai.

Ceļu satiksmes likuma 82. panta otrā daļa nosaka, ka "Par ceļu vai to kompleksā ietilpstošo būvju bojāšanu, iznīcināšanu, piegružošanu, piesārņošanu vai aizsprostošanu, par ceļu zemes nodalījuma joslas piegružošanu, piesārņošanu vai uzaršanu, materiālu vai

priekšmetu novietošanu ceļu zemes nodalījuma joslā bez ceļa īpašnieka (pārvaldītāja) atļaujas, kā četrpadsmit līdz septiņdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no simt četrdesmit līdz piecsimt astoņdesmit naudas soda vienībām. Arī par citu darbu veikšanu, kas pasliktina satiksmes drošību, piemēro naudas sodu."

Aizsargjoslu likums nosaka, ka Ceļu zemes nodalījuma joslā aizliegts izvietot kokmateriālu krautuves, ja nav saņemts autoceļa īpašnieka rakstveida saskaņojums kokmateriālu izvietošanai.

Uz novada pašvaldības ceļiem atbilstoši laika apstākļiem, tiek ieviesti satiksmes ierobežojumi pavasara - vasaras un rudens - ziemas sezonai, kā arī noteikta kārtība, kādā šie ierobežojumi tiek atcelti.

Uzņēmējam, kuram ir nepieciešams veikt kravu pārvadāšanu vai ceļa nodalījuma joslas izmantošanu krautuvju izveidei, nepieciešams savlaicīgi aizpildīt

iesnieguma atbilstoši MK 02.10.2001. noteikumu Nr. 421 "Noteikumi par darba vietu aprīkošanu uz ceļiem" prasībām un iesniegt tos attiecīgajā pagasta pārvaldē saskaņošanai. Pagasta pārvaldes vadītājs saskaņo darbu veikšanu, veicot iesniegumā norādītā autoceļa apsekošanu dabā, sastādot Aktu par autoceļa apsekošanu pirms darbu uzsākšanas,

kuru paraksta abas iesaistītās puses - attiecīgā pagasta pārvaldes vadītājs (kurā tiks veikti iesniegumā minētie darbi) un uzņēmējs (darbu veicējs), tad attiecīgās pagasta pārvaldes vadītājs sagatavo un noslēdz līgumu ar uzņēmēju par satiksmes ierobežojumu atcelšanu vai ceļa nodalījuma joslas izmantošanas atļaušanu. Uzsākt darbus atļauts tikai pēc līguma noslēgšanas.

Uzņēmējs (Darbu veicējs) ir atbildīgs:

1. par autoceļa aizsardzības noteikumu ievērošanu, lai neradītu ceļa bojājumus;
 2. par darba zonas tuvumā esošo komunikāciju, pieguļošo īpašumu, personu drošības ievērošanu;
 3. par satiksmes kustības drošību ceļa posmā un par traucējumu ceļu dienesta tehnikas darbam;
 4. par teritorijas un ceļa sakopšanu par saviem līdzekļiem;
 5. par darbības rezultātā autoceļam, tā aprīkojumam un autoceļa zemes joslai radīto kaitējumu novēršanu par saviem līdzekļiem.
- Pēc darbu pabeigšanas,

speciālists sagatavo aktu, ar kuru darbu veicējs nodod pašvaldībai sakārtotu autoceļu, tā aprīkojumu un autoceļa nodalījuma joslu, ja nepieciešams pievienojot fotogrāfijas par ceļa stāvokli pēc darbiem.

Ja darbu veicējs neievēro noteikumus, pašvaldībai ir tiesības novērst radīto kaitējumu par saviem līdzekļiem, pieprasot zaudējumu segšanu darbu veicējam, kā arī ieturēt samaksāto drošības naudu.

Ja darbu veicējs neievēro normatīvo aktu prasības vai pašvaldības nosacījumus darbu veikšanai, pašvaldībai ir tiesības pārtraukt darbus un anulēt saskaņojumu.

Augšdaugavas novada pašvaldības iedzīvotāji tiek aicināti būt vēriģiem, ja mana, ka uz pašvaldības ceļiem notiek kokmateriālu kravu pārvadāšana vai tiek veikta krautuvju izveide ceļu malā, vai arī pamana smago tehniku strādājam mežā. Par konstatēto lūgums vērsties pie pagastu vadītājiem, lai novērstu iespējamus pārkāpumus un uzturētu pašvaldības ceļus kārtībā.

Teksts, foto: Anna Lemešonoka, Juridiskās nodaļas vecākā juriste

PROJEKTA REALIZĀCIJA

NOBEIGUMAM TUVOJAS "VIŠĶU" MĀCĪBU KORPUSA ĒKAS ATJAUNOŠANA UN ENERGOEFEKTIVITĀTES PAAUGSTINĀŠANA

Nobeigumam tuvojas projekta „Daugavpils būvniecības tehnikuma izglītības programmas īstenošanas vietas "Višķi" mācību korpusa ēkas atjaunošana un energoefektivitātes paaugstināšana" īstenošana.

Saskaņā ar būvdarbu līgumu, kas noslēgts ar būvuzņēmēju SIA "Vanpro", 2023. gada beigās plānots nodot ekspluatācijā ēkas 18 Višķu tehnikums, Višķu pagasts, fasādes siltināšanu energoefektivitātes paaugstināšanai un ēkas daļas vienkāršotu atjaunošanu.

Būvdarbi notiek specifiskā atbalsta mērķa 4.2.2 "Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un AER izmantošanu pašvaldību ēkās 5. kārtā" projekta "Daugavpils būvniecības tehnikuma izglītības programmas īstenošanas vietas "Višķi" mācību korpusa ēkas atjaunošana un energoefektivitātes paaugstināšana", vienošanās Nr. 4.2.2.0/21/A/061, ietvaros saskaņā ar 2022. gada 26. jūlijā Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas un Centrālās finanšu un līgumu aģentūras parakstīto vienošanos par projekta īstenošanu.

Projekta mērķis - samazināt primārās enerģijas patēriņu, sekmējot energoefektivitātes paaugstināšanu un pašvaldības izdevumu samazināšanos par siltumapgādi, veicot ieguldījumus Daugavpils būvniecības tehnikuma izglītības programmas īstenošanas vietas "Višķi" mācību korpusa ēkā, kas atrodas "18", Višķu tehnikums, Višķu pagastā, Augšdaugavas novadā.

Projekta attiecināmās darbības un izmaksas, kuras ir tieši saistītas ar energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem:

1. Ārsienu siltināšana;
2. Logu un ārdurvju nomaīņa;
3. Grīdas uz grunts siltināšana;
4. Apkures sistēmas pārbūve uzstādot viedos risinājumus;
5. Ēkas cokola siltināšana;
6. Ēkas energosertifikāta izstrāde;
7. Tehniskās dokumentācijas izstrāde;
8. Projekta autoruzraudzība un būvuzraudzība.

Projekta darbības /neattiecināmās izmaksas/, kuras ir saistītas ar energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem, ir norādītas tehniskajā dokumentācijā un ir nepieciešamas projekta mērķa sasniegšanai, ēkas funkcionalitātes nodrošināšanai un ēkas nodošanai ekspluatācijā: demontāžas un vispārceļniecības darbi, kuri nepieciešami pēc

energoefektivitātes pasākumu veikšanas, t.sk.: inženiertīklu /ugunsgrēka, ventilācijas, ūdensvada un kanalizācijas, elektroapgāsmes un spēka tīklu pārbūve / atjaunošana, lai nodrošinātu izglītības iestādes funkcionalitāti atbilstoši 27.12.2022. MK Nr.610 prasībām un ēkas nodošanu ekspluatācijā.

Projekta īstenošanas ilgums: 17 mēneši.

Projekta kopējās izmaksas sastāda 2 246452,66 EUR, no kurām:

1. Attiecināmās izmaksas sastāda 1357377.81 EUR, t.sk.: ERAF - 1153771.14 EUR jeb 85%, VB 61 082,00 EUR jeb 4,5%; PB 142524.67 EUR jeb 10,5%;
2. Neattiecināmās izmaksas - 889 074,85 EUR.

Projekta rezultāti:

- primārās enerģijas samazinājums ēkās (kWh/gadā) 360 131, siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums (CO2 ekvivalenta tonnas/gadā) -13,85;
- s a s n i e g t a s energoefektivitātes prasības atbilstoši Latvijas būvnormatīvu LBN 002-19 "Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika".

Informācija: Projekta vadītāja Guna Smelcere, tālr.: 65476882, guna.smelcere@augsgdaugavasnovads.lv

VIDE UN DABA

Personai, kas pie atkritumu konteineriem atstāja dīvanu, izskatītajā lietā tika piemērots naudas sods 50 eiro apmērā.

Otrai personai, kas atstāja šiferi, izskatītajā lietā tika piemērots naudas sods 50 eiro apmērā.

Par trešās personas darbībām lietvedība tika izbeigta, jo piegružotājs nākamajā dienā novērsa savu pārkāpumu.

Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteikts, ka atkritumu radītājam ir pienākums piedalīties pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju.

Administratīvā komisija norāda, ka lietvedībā vēl atrodas administratīvo pārkāpumu lietas par prettiesiskām darbībām, izmetot atkritumus tam neparedzētās un nepiemērotās vietās.

Teksts: D. Bitiņš

Foto: "Kalkūnes celtnieks"

PROJEKTA "PARKI BEZ ROBEŽĀM – PLAŠĀK" NOSLĒGUMS

Gulbenē 9. novembrī darbnīcā "Meistarnīca" notika pārrobežu sadarbības programmas projekta Nr. LVIII-067 "Parki bez robežām – plašāk / Parks without borders – wider", akronīms PWBwider noslēguma pasākums.

Gulbenes novada pašvaldība kā projekta vadošais partneris, kā arī Preiļu novada pašvaldība un Augšdaugavas novada pašvaldība stāstīja kā tika sasniegti projektā izvirzītie uzdevumi un kādi ir galvenie ieguvumi, īstenojot šo sadarbības projektu.

Visās trijās pašvaldībās tika organizēti parku festivāli, uzstādi informatīvie stendi, izveidoti video par katru no parkiem, kā arī organizētas aktivitātes, lai izglītotu apmeklētājus par apkārtējo vidi un tās ilgtspēju.

Augšdaugavas novadā projekta PWBwider ietvaros tika papildināta zaļā klase Juzefovas parkā, uzstādot vides objektus – spožo skudru, gliemežu ģimeni un parka lasītavu, ko

varēja skatīt arī 9. septembrī organizētajā Juzefovas parka festivālā, kas visiem interesentiem nodrošināja plašu pasākuma programmu – izziņošas meistarklases, koncertus, šovus, radošas darbnīcas un performances, noslēgumā arī lāzeršovu. Projekta PWBwider ieviešana radīja iespēju Augšdaugavas novada pašvaldībai iegādāties mobilo skatuvi un apskāpošanas aparāturu brīvdabas pasākumu nodrošināšanai.

Projekta noslēguma pasākumā Gulbenes novada pašvaldības Attīstības un iepirkumu nodaļas vecākā

projektu vadītāja Inga Leone prezentēja Gulbenes pilsētas parku attīstības virzienus – gan realizētos projektus, gan attīstības ieceres, savukārt Gulbenes novada pašvaldības Īpašumu pārraudzības nodaļas ainavu arhitekta Laima Šmite-Ūdre sniedza ieskatu Gulbenes pilsētas parku ainavu plānošanā sasaistē ar vēsturisko attīstību un mūsdienu tendencēm.

Dalībniekiem bija iespēja iepazīties ar "Meistarnīcu" un tās konceptu par dabai draudzīgu uzņēmējdarbību, piedalīties meistarklasē "Saldumu pagatavošana par dabas tēmu no dabīgām

izejvielām". Pasākuma noslēgumā pašvaldību pārstāvji diskutēja par turpmākām sadarbības iespējām un projektu realizēšanu.

Projekta PWBwider kopējais budžets:

197 260,00 EUR, t.sk. Programmas līdzfinansējums 177 534,00 EUR

Augšdaugavas novada pašvaldības budžets projektā:

Kopējās izmaksas – 61 550,00 EUR

Programmas finansējums – 55 395,00 EUR

Pašvaldības finansējums – 6155,00 EUR

Projekta īstenošanas laiks:

01.05.2023. – 15.11.2023.

Projekta vadošais partneris: Gulbenes novada pašvaldība, Ābeļu iela 2, Gulbene, Latvija, LV – 4401, e-pasts dome@gulbene.lv, tālr. +371 64473229, www.gulbene.lv

Projekts PWBwider tiek īstenots Pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020. gadam ietvaros un to līdzfinansē Eiropas Savienība.

Šī publikācija ir sagatavota ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par tās saturu pilnībā atbild Augšdaugavas novada pašvaldība un tā var neatpoguļot Eiropas Savienības viedokli.

PIEREDZES APMAIŅAS BRAUCIENS „CEĻĀ UZ IEDZĪVOTĀJU LĪDZDALĪBU”

Britu pārstāvniecības Latvijā finansētā projekta „Dienvidlatgale ceļā uz iedzīvotāju līdzdalību” ietvaros 7.–8. novembrī partnerība „Kaimiņi”, Krāslavas rajona partnerība un Preiļu un Līvānu novadu partnerība „Kūpā” devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Tukuma novadu. Arī Augšdaugavas novada pārstāvji piedalījās braucienā un guva jaunas zināšanas par iedzīvotāju sadarbību ar pašvaldību, cilvēku iesaisti sabiedriskajā dzīvē, kā arī apguva Tukuma novada pieredzi, kā veicināt sabiedrības aktivitāti.

Pirmajā dienā projekta dalībniekus iepazīstināja ar Tukuma novada kultūras nodaļas struktūru, ieviestajām pārmaiņām, nozīmīgākajiem pasākumiem, ko organizē pašvaldība. Smārdes pagastā notiek iedzīvotāju iesaiste konsultatīvajā padomē. Tika sniegta informācija ar padomes paveikto, kopienas aktivitātēm un pasākumiem, kā arī ar aktīvākajām biedrībām un to darbību. Svarīgi pieminēt, ka Smārdes iedzīvotāji ir čakli projektu rakstītāji. Tiek realizēti LEADER, Interreg un citi projekti, kas paredzēti sabiedriskajam labumam, kopienu aktivitātes celšanai, kā arī vides sakārtošanai. Smārdes pagasta pārvalde

iepazīstināja ar administratīvi teritoriālās reformas ietekmi uz novadu, kā arī izstāstīja par svarīgākajiem notikumiem viņu pusē, par unikālās pagasta pārvaldes ēkas vēsturi un pašreizējo pielietojumu.

Lapmežciemapagastā varēja uzzināt vietas vēsturi, atklāt piejūras dzīves īpatnības, kā arī iepazīt dažādus zvejniecības rīkus. Pagastu apvienībā Jūrciemī izstāstīja savu pieredzi kopienas iedzīvotāju

aktivizēšanā, projektu rakstīšanā, kā arī par savu ceļu uz „Viedā ciema” statusa iegūšanu, sasniegumiem un jomām, kur vēl ir „jāpiestrādā”. Tika izklāstīta arī iedzīvotāju konsultatīvo padomju pieredze, to izaicinājumi un priekšrocības, ko tās sniedz Jūrciemim. Notika neliela ekskursija uz kādu senu māju Ragaciemā, kurai ir liels potenciāls kļūt par unikālu kultūrvietu Jūrciemī.

PIEREDZES BRAUCIENS

Dienas noslēgumā restorānā „Bermudas” dalībnieki izzināja vietas vēsturi, projektus, ko saimnieki ir īstenojuši, lai vieta iegūtu sabiedrības atzinību un patiku. Restorāna saimnieki brauciena dalībniekus cienāja ar „Bermudu” izveidoto unikālo ēdienu – zivju soļanku, kas ir restorāna firmas zīme.

Otrajā dienā projekta dalībnieki devās uz unikālu, ar LEADER projektu atbalstu izveidotu vietu Kurzemē – Apgriezto māju. Tā ir māja, kurā viss ir kājām gaisā, arī istabu iekārtojums. Īsts piedzīvojums un izaicinājums organisma vestibulārajam aparātam. Kolosāls pieredzes stāsts un brīnišķīga apskates vieta kā bērniem, tā pieaugušajiem. Tālāk ceļš veda uz Enguri, kur viesi iepazīs ar uzņēmumu „Kukul” un „Maize un māksla” īpašnieku stāstiem. Uzzināja, kā jūras ciemā var izveidot plaukstošu biznesu, cepot maizi, smalkmaizītes un kā izveidot kultūrvietu, kur var ne tikai baudīt dažādus

kultūras pasākumus, bet arī iegādāties Kurzemes mākslinieku mākslas darbus. Engures koprades telpās Mācītājmuižā tika apspriesta Engures ciema iedzīvotāju iesaiste iedzīvotāju padomē, tās funkcijas, kā arī pozitīvie aspekti, ar ko ir saskārušies ciema padome sadarbībā ar pašvaldību. Mācītājmuižas saimnieks izstāstīja savu ceļu, kā ir nonācis līdz Engurei, kā viņam ir izdevies atjaunot fantastisko ēku gan ar pašu, gan ar projektu finansējumu. Tika parādīts Mācītājmuižas šī brīža piedāvājums vietējai sabiedrībai.

Šis brauciens bija brīnišķīga iespēja iepazīties ar Kurzemes pieredzi sabiedrības aktivitātes veicināšanā, smelties iedvesmu darbiem un jaunām idejām, ko varētu attīstīt arī Sēlijas un Latgales pusē.

Teksts, foto: Māra Multiņa

■ IZGLĪTĪBA

AUGŠDAUGAVAS NOVADA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU "GODA DIENA"

Novembris ir Latvijas svētku mēnesis, kad pieminam Latvijas brīvības cīņas un svinam mūsu valsts proklamēšanas gadadienu. Šis ir arī laiks, kad godinām Latvijas iedzīvotājus.

Sagaidot Latvijas valsts proklamēšanas 105. gadadienu, turpinām Latvijas simtgadē Augšdaugavas novadā aizsākto tradīciju – godināt izglītības iestāžu skolēnus, kuri ar labām un teicamām sekmēm apgūst mācību priekšmetus, piedalās olimpiādēs, ārpusstundu aktivitātēs un pasākumos, popularizē skolas un novada vārdu ne tikai Latvijā, bet arī ārvalstīs.

9. novembrī Augšdaugavas novada Kultūras centrā "Vārpa" tika godināti 23 skolēni no 16 Augšdaugavas novada izglītības iestādēm. Pasākuma laikā ne tikai varēja uzzināt par katra nominanta sasniegumiem, bet arī ieklausīties pārdomās, kas katram no viņiem ir Latvija.

"Latvija man ir dzimtās mājas, skola, interaktīvi pasākumi, ekskursijas pa skaistām vietām – lieliskākā vieta, kur piedzimt un augt, un dzīvot. Latviju es sajūtu caur manas dzimtās puses ozolziļēm, kuras var iesakņoties un būt spēcīgi, vareni ozoli – kādam jāaug ikvienam jauniešim. Caur Manas valsts himnu, caur Dziesmusvētkiem, caur putnu balsīm, kas vienmēr sauks mani atgriezties mājās" – tā savās izjūtās par Latviju dalās Kalupes pamatskolas 7. klases skolnieks Bernards Jaunošāns. Katra nominanta pārdomās jūtama mīlestība pret savu dzimto vietu, skolu, novadu un valsti, pret savu ģimeni un līdzcilvēkiem, pret skaisto Latvijas dabu un tradīcijām.

"Latvija ir mana Dzimtene, mana tēvzeme. Latviešu tauta ir mana tauta, latviešu zeme ir mana zeme un latviešu valoda ir mana valoda, skanīga un skaista. Tikai Latvijā esmu izveidojies par tādu cilvēku kāds esmu. Latvija vienmēr būs manā sirdī" (Bebrenes vispārīgizglītojošās un profesionālās vidusskolas 9. klases skolnieks Roberts Alberts Zeltiņš)

"Goda dienas" pasākumā klātesošos uzrunāja Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Arvīds Kucins un pateicās skolotājiem un vecākiem par atbalstu ikdienā, skolēniem – par zinātkāri, aktivitāti un iesaistīšanos mācību procesā un ārpusstundu aktivitātēs, kā arī novēlēja turpmāk izdošanas un neatlaidību savu mērķu sasniegšanā, zināšanu pilnveidošanā un aktivitāti sabiedriskajā dzīvē.

Augšdaugavas novada pašvaldības Pateicības rakstu par labām un teicamām sekmēm mācībās, aktīvu iesaistīšanos ārpusstundu aktivitātēs un skolas pārstāvēšanu novadā un valstī saņēma:

Augšdaugavas novada Sporta skolas audzēknis **Vladislavs Desjatkovs**

Augšdaugavas novada Sporta skolas futbola nodaļas audzēknis **Jānis Bleive**

Bebrenes vispārīgizglītojošās un profesionālās vidusskolas 9. klases skolnieks **Roberts Alberts Zeltiņš**

Bebrenes vispārīgizglītojošās un profesionālās vidusskolas 4. kursa audzēknis **Mairis Naglinskis**

Biķernieku pamatskolas 9. klases skolniece **Marija Pudāne**

Ilūkstes Bērnu un jauniešu centra audzēkne **Ilva Užule**

Ilūkstes Raiņa vidusskolas 9. klases skolniece **Kate Seile**

Ilūkstes Raiņa vidusskolas 11. klases skolniece **Katrina Baltmane**

Kalupes pamatskolas 7. klases skolnieks **Bernards Jaunošāns**

Laucesas pamatskolas 6. klases skolniece **Darina Lapkovska**

Lāču pamatskolas 7. klases skolniece **Valerija Zaiceva**

Medumu speciālās pamatskolas 2. kursa audzēknis **Toms Kārlis Meirāns**

Naujenes pamatskolas 8. klases skolniece **Katarina Vaikule**

Randenies pamatskolas 9. klases skolniece **Anastasija Petrova**

Salienas vidusskolas 9. klases skolniece **Pojina Tajejska**

Salienas vidusskolas 12. klases skolniece **Jelīzaveta Kažoha**

Sventes vidusskolas 9. klases skolnieks **Oskars Saveljevs**

Sventes vidusskolas 12. klases skolnieks **Armands Rokjāns**

Špoģu vidusskolas 8. klases skolniece **Madara Aleksejeva**

Špoģu vidusskolas 12. klases skolniece **Madara Suveizda**

Vaboles pamatskolas 9. klases skolniece **Elīza Daniela Cīrule**

Zemgales vidusskolas 5. klases skolniece **Sofia Vasiljeva Thygesen**

Zemgales vidusskolas 12. klases skolniece **Julija Kuprijanova**

Katrs skolēns saņēma novada Pateicības rakstu un simbolisku dāvanu – krājkasīti ar latviešu rakstu zīmēm. Kāds tajā krās zināšanas un prasmes, cits – sapņus un ieceres, kāds ceļojums un draugus, bet kāds līdzekļus savu vēlmju īstenošanai.

"Domāju, sākumā bija Ezers - Ezers, kā vēss vasaras rīts, tāds, kura ūdeņos ienirstot, zūd bažas un uztraukums. Tajā tevi nebiedē viņi

un nedomā aukstums. Liekas, ka klusā Ezera plašumā es esmu upe. Viena no iztekām, kas var nest bezgalīgas ūdens straumes plašumos. Un, lai cik daudz citu ezeru es šķērsotu, lai cik tālu man būtu jātek, es vienmēr zināšu, kas plūst manos dziļumos" – tā savās pārdomās dalās Špoģu vidusskolas 12. klases skolniece Madara Suveizda

Katru mācību gadu skolās ievijas jauns posms – bagātīgs, aizraujošs, ar stāstiem, darbiem, jauniem izaicinājumiem un sasniegumiem papildīts. Svētku priekšvakarā Paldies tika teikts 16 izglītības iestāžu kolektīviem par sadarbību, īstenojot aktivitātes skolā, piedaloties izglītības pārvaldes rīkotajos pasākumos, izkopjot savstarpējo attiecību kultūru, stiprinot pilsonisko sabiedrību.

Augšdaugavas novada Izglītības pārvaldes vadītāja Janīta Zarakovska pasākuma noslēgumā pateicās skolotājiem par zināšanu sniegšanu un atbalstu, skolēniem par labām un teicamām sekmēm un iesaistīšanos mācību un ārpusstundu aktivitātēs, kā arī novēlēja izdošanos turpmāk, būt aktīviem, zinātkāriem un neapstāties sevī pilnveidošanā, zināšanu krāšanā un pielietošanā, virzoties uz savu mērķu sasniegšanu.

"Latvija ir mana Tēvzeme un manas mājas. Tā ir zeme, kurā es esmu mīlēta un jūtos laimīga. Es izbaudu ikvienu dienu – gan jauku, gan neizdevušos, ko pavadu Latvijā. Atgriežoties no ceļojumiem, tiklīdz lidmašīnas šasija skar zemi, man uzreiz rodas māju sajūta. Es vēlos, lai katrs Latvijas iedzīvotājs patiesi mīlētu un rūpētos par savu valsti, tad tā varēs pilnveidoties un gūt visaugstākos sasniegumus dažādās jomās" (Ilūkstes Raiņa vidusskolas 11. klases skolniece Katrīna Baltmane)

"Gluži kā trīs zvaigznes, kas mirdz Latvijas Brīvības pieminekļi, Latvijai es vēlētu, lai tā būtu gan Dieva svētīta, gan šeit būtu darbs, ko latvju tauta nenogurdināmi un mērķtiecīgi veiktu, gan apbrīnas vērtā un skaistā daba, kuru tauta mīlētu un apbrīnotu paaudžu paaudzēs" (Naujenes pamatskolas 8. klases skolniece Katarina Vaikule)

Savos darbos un domās radām Latviju, darām Latviju, esam Latvija! Kādi būsīm paši, kā sargāsim to, tāda būs mūsu Latvija!

*Izglītības pārvaldes interešu izglītības metodiķe
Inese Zuģicka*

AR JAUNĪBAS TRAKULĪBU UN DZĪVES VIEDUMU – INESE BARAVIKA

Raiņa māja Berķenelē ir vieta ar īpašu auru. Iespējams, tieši dēļ ļaudīm, kas te ikdienā darbojas. Inesei Baravikai jau ilgu gadu tās ir otrās mājas, kur ikdienā dzimst un tiek īstenotas visdažādākās ieceres, kur ieguldīts daudz darba, mīlestības un sapņu, lieti sviedri un rūgtas asaras, kurp gribas atgriezties un mesties jaunus izaicinājumus ar īstas vilcenes tvērienu. Šogad Inese saņēma konkursa "Sēlijas sudrabs 2023" galveno balvu – sudraba rotadatu ar vilka siluetu, kas bija negaidīta dāvana viņas skaistajā dzīves gadadienā. Taču Inese neslēpj, ka vislielākais prieks ir nevis par balvām, bet patiesu Paldies no kolēģiem, draugiem un līdzcilvēkiem, kas novērtē viņas paveikto.

Vecmāmiņas Lūcijas mantojums

Ik rītu, ejot uz darbu, Inese sasveicinās ar vecmāmiņu Lūciju Gorbiku, kura atdusas tepat vecajos Berķenēles kapos. Vecmāmiņas svētība viņai nāk līdzī visu dzīvi un palīdz visgrūtākajos brīžos, kad spēki ir izsīkuši. Lūcija viņai mācījusi vienmēr darīt to, ko jūt sirds. Kad reiz Inese kā Pelnušķīte netika ielūgta uz novada svētku pasākumu, par ko ļoti pārdzīvoja, omīte teikusi "Tak velc to kleitu mugurā un ej!". Inese gāja arī un jutusies laimīga. Dažkārt jāprot tikt pāri sev pašai, viss ir vienkārši, teic Inese.

Par savu šūpuli un miera ostu viņa sauc "Beku" mājas Kalkūnes pagastā, ko tālajā 1926. gadā uzcēla vecmāmiņas Lūcijas vecāki Paulis un Emma Baraviki un ko pamazām Inese atjauno kopā ar savu draugu Gunāru. Kādreiz te atradušies vecās ķieģeļu rūpnīcas šķūņi, uz viena pamatiem arī tapa māja. Joprojām, rušīnīties dārzā, Inese no zemes izceļ milzum daudz ķieģeļu atlieku, kuras izmanto savu puķu dobjū dekorēšanai. Šie nededzinātie ķieģeļi saglabājušies kādreizējā šķūņa mūra balstos, no kuriem Ineses vectēvs savulaik izbūvējis kūti.

Vecvecmamma Emma vienmēr bija saņņojusi dzīvot meža malā, šo sapni Inese īstenojusi, apmežojot lielu zemes gabalu, kur nu aug egles un bērzu birzs. Bet Emmas sapni par "laubīti" pie mājas Inese īstenojusi iestiklotas verandas veidolā, kur arī pati atgūst spēkus. "Man ir savs dārzs, savs mežs, sava pirts, neliela saimniecība. Es tur ļoti labi jūtos, galvenais, lai visam pietiktu spēka," saka Inese.

Latvijas simtgadē valsts neatkarības atjaunošanas dienā Inese piepildīja kādu sapni – pie savu senču mājas mastā uzplīvoja sarkanbaltsarkanais karogs. Inese šos svētkus sagaidīja, tērpusies pašas

sarūpētā vecmammā vecāku dzimtas vietas Ērgemes—Ēveles Vijciema autentiskā Ziemeļvidzemes tautastērpā, ko velc mugurā visos lielajos svētkos – Līgo, 18. novembrī, 4. maijā. "Man tas ir goda vietā. Lepojos ar saviem senčiem, esmu palikusi pēdējā Baravika savā dzimtā," saka Inese un atklāj, ka tas arī ir viens no iemesliem, kāpēc šogad janvārī nomainījusi uzvārdu un kļuvusi par Baraviku. Turklāt pirmā laulība sen jau šķirta, bērni izauguši, un Inese nolēma atgriezties pie senču saknēm un uzvārda. Spert šādu soli pamudinājusi arī režisore Dita Torstere, kas tobrīd šeit veidoja filmu par Sēliju. Protams, neiztici bez kurioziem – kāds viņu izprecinājis, kāds apbērējis, jo tieši nākamajā dienā pēc uzvārda maiņas vietējā avīzē mirušo slejā parādījusies viņas vārda māsa Inese Bērziņa. Atspēkojot visas baumas, Inese

jautri teic, ka joprojām ir dzīva un jau vairāk kā 20 gadus laimīgi dzīvo kopā ar latgaļu puisī Gunāru Paukšti.

Grūtības padara stiprāku

Inesei dzīvē nācies pārdzīvot ļoti daudz smagu brīžu, pat cīnīties par pašas dzīvību, metot izaicinājumu Jaunai slimībai. Taču, lai cik smagi būtu, Inese nenolaiž rokas.

Ceļš uz kultūras jomu gājis caur Višķu sovhoztehnikuma agronomijas studijām, pirmsskolas skolotājas un vēsturnieces izglītības iegūšanu. Neilgi arī pastrādājusi par agronomi kolhozā "Zemgale" un pedagogu Randenes bērnudārzā, līdz tika pamanīta kā pasākumu vadītāja. Jau vismaz 20 gadus Inese saimnieko Raiņa mājā Berķenelē, kur īstenots milzums ideju, padarot šo vietu pievilcīgu tūristiem un radošiem ļaudīm, kas te labprāt rīko mākslas plenērus. Ilgu gadu pat

neatļāvās paņemt slimības lapu, līdz vadzīs lūza. Inese atzīst, ka slimību pati piesaukusi un ka nejausi izteikti vārdi spēj materializēties. Slimība bija smaga un lika daudz pārdomāt, saprast, kas ir īstie draugi un svarīgākais dzīvē. Inese varonīgi cīnījās un tika visam pāri, atgriezās darbā, uz laiku arī dejās. Slimība iemācīja pateikt nē, vēl vairāk palīdzēt citiem un ņemt no dzīves visu, ko vien var, jo dzīve ir tikai mirklis, kas var negaidīti aprauties.

Tikt visam pāri palīdzēja arī Lūcija, savukārt Inese izlēma studēt sociālās aprūpes jomu, lai spētu aprūpēt savu vecmāmiņu. "Tobrīd Lūcija bija smagi slima, bet man nebija pat domas viņu atdot pansionātā. Man bija jāsaprot, kā palīdzēt vecam cilvēkam, gribēju saprast veca cilvēka fizioloģiju, tas ir ļoti svarīgi."

Liels pārbaudījums bija pandēmija, kas kultūras dzīvi pieklusināja, taču neapturēja. "Darbs Berķenelē ritēja nedaudz citādāk. Man nebija panikas. Mēs darbojāmies pie mazajiem remontiem, uzlabojām telpas. Pasākumu nebija, varējām darboties priekš sevis. Sakārtojām ekspozīciju, pārtaisījām izstāžu zāli, vairāk pievērsāmies izpētei. Es daudz mācījos zoom platformā, ieguvu vienlaicīgi divas profesionālās izglītības – pirtniecē un sociālā aprūpētāja. Tas nāca smagi, toties tagad jūtos pieredzes bagāta, jo šīs profesijas man palīdz dzīvot," stāsta Inese. Ar to mācības nebeidzās, pašlaik Inese studē filoloģiju Daugavpils Universitātē, kā pati saka – lai būtu tuvāk Rainim, bet ne tikai tamdēļ – mācības mobilizē un neļauj atslābt prātam. "Manai vecmammai nebija īpašas izglītības, bet viņa vienmēr risināja krustvārdu mīklas, daudz lasīja un dziedāja, tā pasargājot sevi no demences."

Inese atviegloti atzīst, ka viņai ir burvīgs kolektīvs, darbinieki, uz kuriem var paļauties. Visiem smags trieciens bija augusta krusa, kas nodarīja lielu postu Raiņa mājas ēkām un apkārtnē. Uz mirkli iestājies apmulsums un neziņa, kā rīkoties tālāk, taču tas nebija ilgi. Inese prot mobilizēties, meklēt risinājumus. Atgūvusi elpu, viņa teica: "Viss, kas mūs padara vājākus, mūs spēcina". Inesei vairāk sāpēja, ka cieta kolēģu auto nevis pašas, sāpināja apmeklētāji, kas šurp brauca skatīties vētras sekas un nekautrējās teikt – "Labi, ka tas nenotika ar mums". Citi izteica sazvērētības teorijas, kāpēc tas notika tieši ar Raiņa māju, reti kurš pieteicās palīdzēt. Inesei Lūcija jau bērnībā mācījusi, ka jāpalīdz citiem nelaimē: "Atceros, kā kaimiņiem dega kūts, vecmamma visiem deva spaiņus rokā, mēs skrējām dzēst, klupdami un krizdami".

Balzāms dvēselei – skatuve un pirts

Pirms kāda laika Inese izveidojusi savu biedrību "Bekas", lai var īstenot projektus

un rīkot dažādus pasākumus. Protams, viss ir saistīts ar Berķeneli un Raiņa māju. Viens no sapņiem ir saglabāt veco Birķineļu luterāņu baznīcu, ko Inese cer ar laiku īstenot.

Lai arī slodze liela, atrodas laiks arī pašdarbībai. Ilgu gadu Inese ir bijusi dejotāja dažādos kolektīvos, kāpusi uz skatuves dziesmu un deju svētkos, arī šogad bija Mežaparkā, bet citā statusā – palīdzēja organizēt deju kolektīva "Līksme" ikdienu svētku laikā. Lai arī bija liela nostalgija pēc deju soļa, tomēr arī tā bijusi vērtīga pieredze – paskatīties uz visu no organizatora skatu punkta. "Dejojot pārņem emocijas, ka esi starp tūkstošiem kā dalībnieks. Bet šoreiz bija bauda redzēt koprakstu, ko dalībnieki neredz. Tas ir simtkārt iespaidīgāk. Gribētu tur pabūt vēlreiz, kas zina, varbūt atkal deju vai dziedāšu."

Pagaidām Inese nedejo, toties spēlē teātri kopā ar llūkstes pašdarbniekiem un jau iejusties divās nopietnās lomās. Caur mākslu llūkstē atradusi jaunus draugus. Inesei svarīgi nezaudēt gravitāciju, tāpēc jābūt nemitīgi aprītē, cilvēkos, aktīvi jādarbojas, lai justos vajadzīga.

Sevi atradusi arī citā jomā un plāno pilnveidoties. Kopš bērnības Inesei patika iešana pirtī, vienmēr saņņojusi par savu pirtiņu. Šis sapnis nu reiz ir piepildījies. "Man vienmēr interesēja, kā pareizi jāiet pirtī," teic Inese, kura pēc smagās slimības sapratusi, ka jāprot ieklausīties savā ķermenī. "Kad saslimu, ārsti aizliedza iet pirtī, tas ļoti nomāca. Gribēju saprast, kāpēc es to nedrīkstu un vai es varu tikt galā ar savu audzēju ar pirts palīdzību, un kādā pirtī varu iet. Man gadījās laba krustmāte Inga Krekele, kura aicināja mācīties par pirtniecību." Inese metās jaunā piedzīvojumā, nāca jauna pieredze, kas sniedza labas sajūtas. Radās mērķis uzbūvēt savu pirti. "Suns norādīja vietu pirts būvniecībai, apguļoties starp dīķiem, tā tad laba aura. Pirts vēl nav gluži galā, bet draugi un tuvi cilvēki tajā jau pabijuši." Pagaidām Inese meklē savu nišu kā pirtniecē, nevēlas konkurēt ar citiem. "Pirtī cilvēki atveras, raud un smejas. Mana pirtiņa būs kā svētnīca. Nav obligāti gulties uz lāvas, varbūt cilvēkam svarīgāk ir izrunāties." Pirtniecē Dzintra Abarone iemācīja pareizi darboties pirtī, strādāt ar zālītēm.

Inese prāto, ka varētu likt lietā visdažādākos augus, kas aug pie mājas, rīkot tematiskas pirtiņas, veltot kādam konkrētam augam. Ineses nākotnes vīzija ir tūrisms kā vaļasprieks, uzņemt pirts cienītājus tikai svētdienās, nevis ar mērķi pelnīt, bet gan iepazīties ar cilvēkiem, dalīties pieredzē un kādam palīdzēt. Taču ar laiku, kas zina, tā var kļūt par nopietnu aizraušanos savai un citu labsajūtai.

Teksts, foto: Inese Minova

■ VĒSTURE

BEBRENES BRĪVĪBAS PIEMINEKLIS LAIKU LOKOS

Tekstā vairākās vietās saglabāta Latvijas brīvvalsts perioda 20. gadsimta 20. – 30. gados pieņemtā pareizrakstība. Lietuvu piemēram, nezināmu iemeslu dēļ tā laika ziņu veidotāji sauca par "Lietavu," lietuviešus par "lietaviešiem". Arī citu vārdu pareizrakstībā ir sastopamas atšķirības.

1919. gadā pēc Daugavgrīvas ieņemšanas un Latvijas karaspēka nostiprināšanās Daugavas kreisajā krastā, Latgale no Latvijas vēl bija pilnīgi atgriezta – šeit saimniekoja Krievija. 1919. gada nogalē izstrādāja stratēģisko Latgales atbrīvošanas plānu. Sīvas kaujas par Daugavpils atbrīvošanu risinājās Bebreņē. Šeit Krievijas armijas karapulkiem pretī stājās 3. Jelgavas un 9. Rēzeknes pulks. 1919. gada 28. decembra naktī šie pulki deva sparīgāko triecienu Krievijas armijai. 1920. gada 3. janvārī tika atbrīvota Daugavpils. 1932. gadā Bebreņes centrā – muižas parkā pretī muižas ēkai tika uzstādīts brīvības piemineklis. Latvijas brīvvalsts laikā šo pieminekli vairākkārt apmeklēja prezidents Dr. K. Ulmanis. ("Lauku Avīze" nr. 38, 1994. gada 13. maijs).

"Iekšlietu Ministrijas Vēstnesis" 1929. gada 20. decembrī vēsta, ka jau 1928. gadā Bebreņes pagasta sabiedriskās organizācijas un iedzīvotāji bija dibinājuši pieminekļa celšanas komisiju Bebreņē un tās apkārtnē kritušiem Latvijas atbrīvošanas cīņā dalībniekiem. Bebreņes pagasta padome pieminekļa celšanai lēma piešķirt 100 latus, ļaujot to uzcelt pie Bebreņes pamatskolas esošajā laukumā. "Tomēr Ilūkstes apriņķa valde gluži negaidot pagasta padomes lēmumus atcēla, aizrādot

uz pagasta saimnieciskajām grūtībām un to, ka pagasta budžetā ziedojumam vajadzīgā nauda nebijusi paredzēta, bet pieminekli pie skolas nevarot celt tāpēc, ka uzceļot to skolas rotaļu un vingrošanas laukumā, rotajām nepalikšot vietas." Tālāk valdības laikraksts ziņo, ka pieminekļa celšanas ierosinātāji un 11 Bebreņes pagasta padomes locekļi pārsūdzēja šo lēmumu iekšlietu ministram, norādot, ka pieminekli viņi gribot celt, lai mūžīgā piemiņā paturētu kritušos Latvijas brīvības un neatkarības izcīnītājus. Iepazinies ar šo lietu, Pašvaldības departaments atcēla abus pārsūdzētos Ilūkstes apriņķa valdes lēmumus, aizrādot, ka tā nav pietiekoši augsti novērtējusi nesavtīgo Bebreņes apriņķa pagasta iedzīvotāju un padomes patriotismu, neatlaidību un pārliecību, tādēļ sīku lietvedības motīvu dēļ nevarot likt šķēršļus brīvības pieminekļa celšanai Bebreņē.

"16 organizācijas ceļ Brīvības cīnītāju pieminekli" – ar šādu virsrakstu iznācis "Iekšlietu Ministrijas Vēstnesis" nr. 388 1930. gada 16. aprīlī. Raksta autors ar segvārdu "Brīvības cīnītājs no Bebreņes" raksta, ka rīcības komitejā ievēlēja: J. Bleivi, K. Valku, J. Strodu, J. Dārdzanu un j. Zobu, bet revīzijas komisijā T. Ingevicu, A.

Grigali, J. Setkovski. Pieminekli cēla no lauku akmeņa.

Izdevums "Latvijas Kareivis" nr. 183 (1932. gada 17. maijs) raksta: "Klusajā Zemgales stūrī – Bebreņē, svētdien bija iekrita plašie katoļu svētki un bez tam pēcpusdienā notika kritušo karavīru pieminekļa iesvētīšanas svinības. Jau agri no rīta uz Bebreņi plūda svētku dalībnieki, starp tiem daudzi aizsargi un aizsardzes.

Plkst. 14, jūsmīgi sagaidīti, Bebreņē ieradās goda viesi: kara ministris ģenerālis Balodis ar adjutantu kapt. Mednīti, iekšlietu ministris J. Kauliņš, Saeimas kara lietu komisijas loceklis G. Mīlbergs, Pļaviņu apgabala garnizona priekšnieks Latgales divīzijas komandieris pulkvedis – leitnants Prauls un c. Viņus pie Bebreņes pag. nama sagaida jātnieku – aizsargu eskorts un pagasta pašvaldības pārstāvji. Pie Bebreņes lauksaimniecības skolas dārza ieejas nostādīta aizsargu un aizsaržu goda sardze. Kara ministris ar pavadoniem apstaigā goda sardzes fronti un sasveicinās. Aizsardzes savam goda šefam ģenerālim Balodim un ministram J. Kauliņam pasniedza krāšņus rudens ziedus. Viesi uz īsu brīdi apskatīja Bebreņes lauksaimniecības skolu un pēc tam dodas uz rom. – kat. Baznīcu, lai piedalītos kritušo

varoņu piemiņas dievkalpojumā, kuru notur dekāns Velkme.

Pieminekļa atklāšanas svinības ievada ar garīgo aktu dekāns Velkme un ev. – lut. Draudzes mācītājs Gaučs no Subatas. Atklāj pieminekli, skan tautas lūgšana. Ģenerālis Balodis nes sveicienus arī no valdības un paziņo, ka vaiņaga vietā ziedo 200 latu trūcīgo un kritušo karavīru bērniem. Tālāk vaiņagus noliek Lietavas konsuls Daugavpilī, no Ilūkstes apr. valdes Jaunliniņš, vaiņagu noliek agr. Lesiņš, no zemnieku savienības runā dep. Mežaraups, no jaunsaimniekiem runā dep. G. Mīlbergs un vaiņagu noliek agr. Kalniņš, aizsargiem Valks un c.

Pieminekli izmaksājis 1600 latu. Maksas aprēķinu sastādīja inž. Komisārs. Pieminekli celts tikai labprātīgiem ziedojumiem un dažādos sarīkojumos iegūtiem līdzekļiem.

Pie pieminekļa dziedāja Bebreņes un apkārtnes kori, kam sekoja 12. Ilūkstes aizsargu pulka parāde. Svinības noslēdza plaši tautas svētki un kompielasts."

Brīvības pieminekli Bebreņē tika uzstādīts 1932. gadā, bet iznīcināts 20. gadsimta 50. gados. Atjaunot to nolēma 1990. gadā. Atrazdams senās fotogrāfijas, tēlnieks Ojārs Feldbergs uzņēmās paveikt šo darbu. "Konkrētu ziņu par 1918. – 1920. gada notikumiem šajā

pusē trūkst, taču pētniecības turpināsies," ziņo laikraksts "Neatkarīgā cīņa" nr. 112 (1994. gada 16. maijs).

Kad pagājušā gadsimta 50. gados Bebreņes brīvības pieminekli nojauca, tā vietā padomju vara uzcēla apšaubāmas kvalitātes betona obelisku sarkanās armijas karavīriem un nošautajiem komjauniešiem. Otrā pasaules kara sākumā sarkanās armijas karavīri un 1945. gadā nogalinātie komjaunieši tika apbedīti Latvijas brīvības pieminekļa pakājē. Pēc 1990. gada lēmums atjaunot Bebreņes brīvības pieminekli sarkanās armijas karavīri un komjaunieši tika pārapbedīti kapos ("Lauku Avīze" nr. 38, 1994. gada 13. maijs).

Brīvības pieminekli no jauna atklāja 1994. gada 15. maijā. "Daugavpils rajona Bebreņē tika atklāts un iesvētīts 1932. gadā celtais un pēckara gados iznīcinātais pieminekli Latvijas brīvības cīnītājiem. Pieminekli veidots pēc A. Birzenieka metiem. Tā tagadējie autori – O. Feldbergs un R. Dobočina. Līdzekļus, kas bija nepieciešami pieminekļa atjaunošanai, piešķīrusi rajona valde," ziņo "Lauku Avīze" nr. 39, (17.05.1994.).

Apkopojā: D. Bitiņš

PAR BRĪVU LATVIJU

Pieminot 1919. gada vēsturiskās kaujas katru gadu 11. novembrī svinam Lāčplēša dienu – Latvijas armijas gadadienu un godinām Latvijas brīvības cīnītājus.

Šajā dienā apstāsimies uz brīdi arī mēs, piespraudīsim sarkanbaltsarkano lentīti un iedegsim svecīti, lai godinātu varonīgos cīnītājus, brīvību un lūdzot, lai mūsu zemē valda miers.

Pārliecināts savas zemes un brīvas Latvijas patriots bija Staņislavs Kursītis [1897 – 1980] dzimis Naujenē Jurīšu ciemā. Par savām gaitām 1944. gada Štuthofas koncentrācijas nometnē Vācijā, no 1945.-1953. gadam slēpjoties mežā, viņš stāsta grāmatā "Atmiņu ceļos". Spītīgi un neskatoties ne uz kādiem šķēršļiem, viņš centās iekšēji palikt brīvs un nepieņēma svešu varu.

Fotoattēlā: Staņislavs Kursītis – Latvijas patriots, virsnieks, apriņķa priekšnieks un aizsargu pulka komandieris Jaunlatgalē. Rēzekne, 1940.

No tēva mājām uz Pēterpili

Staņislavs Kursītis dzimis 1897. gada 7. augustā Naujenes [tolaik Maļinovas] pagasta Jurīšu ciemā zemkopju Ignata un Annas [dz. Čunčule, no Markovas sādžas] ģimenē. Staņislavs auga ticīgā ģimenē un bija vecākais no 10 bērniem. Viņa tēvs piepelnījās „burlakos” kā akmeņkalējs un bija turīgākais saimnieks ne tikai dzimtajā sādžā, bet arī plašākā apkārtnē. Ignats Kursītis prata lasīt un rakstīt krievu valodā, bija reliģiozs un kalpoja vietējā baznīcā baznīckungam garīgajās ceremonijās. Tajā laikā, kad Jezupovas draudzē par prāvestu bija Benedikts Skrinda, Ignatam Kursītim bija izveidojusies draudzība ar Latgales atmodas aizsācēju brāļu Skrindu ģimeni. Brāļi Skrindas centās atbalstīt Latgales trūcīgo jaunatni, celt nacionālo pašapziņu un latgalisko kultūras līmeni: Juzefovā vasaras pavadīja vairāki tolaik studējošie Latgales jaunieši, kas bija

uzsākuši mācības ģimnāzijās un augstskolās. Kādu vasaru Staņislava Kursīša mājās pavadīja Valerija Seile no Sakstagala pagasta [viņai toreiz bija 15-16 gadi]. S. Kursīša tēvs Pirmā pasaules kara laikā „Jurīšos” patvērumu sniedza arī Antonam Skrindam, kuru vajāja krievu kara iestādes un viņš bija spiests slēpties pat ārpus Latvijas.

Karavīra gaitas

Tajā laikā tuvākajā apkārtnē latviešu skolu nebija, tāpēc Staņislavs pabeidza trīsgadīgo krievu draudzes skolu un Daugavpils privāto ģimnāziju. 1915. gadā viņš devās uz Pēterpili, kur jau bija daudz bēgļu no Latgales, tostarp arī pazīstami kultūras darbinieki: V. Seile, Fr. Kemps u. c. Pirmā pasaules kara laikā, 19 gadu vecumā, Staņislavs Kursītis brīvprātīgi pieteicās Krievijas Impērijas armijā. Pēc Viņa Majestātes Keizara kancelejas pārvaldnieka fon Reikes ieteikuma viņš tika uzņemts

9. rezerves kavalērijas pulkā. Gadu vēlāk viņš devās uz kara skolu Irkutskā, kur „no latviešu jaunekļa veidojās priekšzīmīgs virsnieks, kas ar visu savu domu asumu un neatlaidību nododas kara zinātnei”. Pēc karaskolas beigšanas viņš tika paaugstināts pirmajā virsnieka dienesta pakāpē un nosūtīts uz 81. rezerves kājnieku pulku Vladimirā pie Kļazmas. Pēc revolūcijas, kad lielinieku terors ar sevišķu asumu vērsās pret cariskās armijas virsniekiem, jauno virsnieku no šķietami bezcerīgās situācijas glāba vien veiksmē, drosme un prasme ātri pieņemt lēmumu. Staņislavs Kursītis iestājās virsnieku pagrīdes organizācijā, bet drīz vien tika arestēts un nosūtīts uz Vladimiras cietumu. Laimīgā kārtā viņam izdevās aizbēgt un iestāties ģenerāļa A. Deniķina armijā ložmetēju komandā, kur viņš dienēja vairāk kā gadu.

Fotoattēlā: Staņislavs Kursītis ar māsu Regīnu

Brīvās Latvijas patriots

Tikai 1920. gadā Staņislavam Kursītim izdevās atgriezties Latvijā. Sākumā viņš strādāja par skolotāju Preiļu pagasta pamatskolā, bet 1921. gadā pārcēlās uz Rēzekni, kur pildīja apriņķa priekšnieka palīga pienākumus. Vēlāk Staņislavs Kursītis bija apriņķa priekšnieks un aizsargu pulka komandieris

Jaunlatgalē [1930 – 1934], Jēkabpilī [1934 – 1939] un Rēzeknē [1939 – 1940]. Par aktīvu darbību un panākumiem apriņķa priekšnieka amatā S. Kursītis apbalvots ar Viestura ordeni un Triju Zvaigžņu ordeni, kā arī Latvijas aizsargu organizācijas augstāko goda zīmi – Aizsargu Nopelnu krustu. Atlikušo mūžu Staņislavs Kursītis bija pārliecināts savas zemes un brīvās Latvijas patriots. Savās atmiņās S. Kursītis atzīst: „Nav noliedzams, ka neatkarīgās Latvijas valsts pastāvēšanas laikā kā kulturālā, tā ekonomiskā jomā visvairāk ieguvusi bija tieši Latgale. Sādžu sadalīšana viensētās, sugas lopu ieviešana, plaši valsts kredīti lauksaimniecības mašīnu iegādei un modernu lauksaimniecības ēku būvei straujāk stimulēja tieši Latgales lauku progresu”.

Fotoattēlā: Apriņķu priekšnieku – Brīvības pieminekļa apriņķu komiteju priekšsēdētāju apspriede pie valsts prezidenta A. Kvieša. Pirmais rindā no kr. puses ceturtais – Staņislavs Kursītis, 1933

Varas spaidos

Staņislavs Kursītis – viens no Latvijas brīvvalsts laika apriņķa priekšniekiem, kuram izdevās izdzīvot un, neskatoties uz šķēršļiem, palikt iekšēji brīvam un neatkarīgam. Dažādas okupācijas varas piedāvāja sadarboties, taču viņam pietika spēka un drosmes pateikt „Nē!”. Otrā pasaules kara laikā Staņislavs Kursītis slēpās Tērvetes sanatorijā un Maltes pagastā. 1944. gadā viņš apmetās netālu no Ventspils un Stalzenē iesaistījās pagrīdes grupā, kas organizēja bēgļu

pārvešanu uz Zviedriju. Rudenī S. Kursīti kopā ar visu pagrīdes grupu arestēja vācu gestapo un aizsūtīja uz Štuthofas koncentrācijas nometni, kur jau bija citi Latvijas sabiedriskie darbinieki [Konstantīns Čakste u.c.]. 1945. gadā Štuthofas koncentrācijas nometnes gūstekņus atbrīvoja Padomju karaspēks. Apzinoties, ka padomju vara sodīs pēc saviem likumiem un izsūtīs, Staņislavs Kursītis, vilcienam apstājoties Daugavpilī, bēga pie radiem un astoņus gadus [1945 – 1953] slēpās šķūņos un rijās. 1953.

gadā Staņislavu Kursīti atkal apcietināja čeka un pratināja 3 mēnešus, piedāvājot par sadarbību brīvību, naudu un pat ceļojumu uz ārzemēm. S. Kursītis nepadevās arī tad, kad tika solīta iespēja izceļot uz Ameriku, kur kopā ar citiem latviešu bēgļiem atradās viņa sieva un meita. Staņislavs Kursītis ticēja, ka neatkarīgā Latvija var vēlreiz atdzimt. Sākot ar pagājušā gadsimta sešdesmitajiem gadiem S. Kursītis rakstīja atmiņas, kurās kritizēja pastāvošo padomju režīmu un pauda savu subjektīvo attieksmi. Interesanti un trāpīgi atmiņās ir raksturoti Latgales kultūras un sabiedriskie darbinieki, kā arī politiķi. Atsevišķi ir apkopotas atmiņas par Latgales politiķi Jezupu Trasunu, kurās ir minēti maz zināmi fakti un trāpīgi vērtējumi. Septiņdesmitajos gados Staņislavs Kursītis uzrakstīja arī pētījumu „Raiņa politiskie uzskati”.

Rakstu sagatavoja Naujenes Novadpētniecības muzeja vecākā speciāliste Māra Kampāne, ekspozīciju un izstāžu organizatore Ina Vaikule

JĀZEPS LĀCIS UN VIŅA DZIMTAS STĀSTS (1910. – 1974.)

“Kalpot savai tautai un valstij var ne tikai ar zobenu, bet arī ar spalvu un vēl daudz citos veidos. Ir cilvēki, par kuriem mēs dzirdam maz, bet kuri ar saviem darbiem pauz Latvijas vārdu, klauvē pie citu tautu sirdsapziņas un iemūžina tās vārdu vai nu uz audekla, akmeņi, uz papīra vai arī ļoti retā mākslas veidā – koka mozaikā. Viens no tādiem vīriem ir Jāzepps Lacis”.

(Prof. Dr. Murāns 1968. g.)

1879. gadā Ambrozijus Lācis pie Vaboles muižas, Vaboles ezera krastā, Rīga – Daugavpils dzelzceļa līnijas malā, ar muižas dārznieka palīdzību iekopa piemājas augļu dārzu – ābeles, bumbierus, saldus un skābos ķiršus, jāņogas, ērkšķogas. Ambrozija dārzs bija visā apkārtnē slavens ar neierasti tam laikam lielo platību un bagātām ābolu šķirnēm. Tanī laikā to varēja atļauties tikai tas cilvēks, kurš daudzus gadus strādājis muižā bez atlīdzības un kam bija pazīšanās ar dārzniekiem, kuri bieži bija aicināti muižā no Vācijas.

Ambrozija un Annas ģimene bija svētīta ar četriem bērniem – dēlu Dominiku, meitu Michalīnu, meitu Jezupatu un dēlu Zīgismundu. Ambrozijus kopā ar savu sievu Annu sapņoja par Latvijas brīvību un sādžu zemes sadalīšanu viensētās. Viņš bieži sievai atgādināja: “Mūsu zeme reiz būs brīva no svešinieku uzkundzēšanās, mēs paši sev likumus lemsim, mēs dzīvosim viensētās pārtikušu dzīvi, mūsu glītās mājas segs ugunsdroši jumti, pa lielajiem dzīvojamās mājas logiem spīdēs mūsu Latvijas valsts brīvības saule.”

Ambrozijus devās mūžībā 1883. gadā, atstādams savās saimniecībā par mantinieku

9 gadus veco dēlu Dominiku. Saimniecokams un palīdzēdams mātei, Dominiks izauga par čaklu un zinošu vīru. Viņš bija pirmais, kas Līksnas pagasta Motivānu sādžā sāka lietot parasto arklus. Dominiks bija arī pirmais, kas kopā ar savu dēlu Jāzepu, izglītotu saimnieku, Līksnas pagasta paraugsaimniecībā “Lāčos” Latvijas brīvības laikā “uzkāpa” traktora “mugurā”.

Jāzepps Lācis dzimis un uzaudzis Līksnas pagastā, kur vadīja priekšzīmīgu lauku saimniecību, darbojās pagasta valdē, vietējā Līksnas baznīcas korī, aizsargos un vadīja vietējo latviešu katoļu jaunatnes biedrību. Jāzepps bija liela auguma vīrs, staltu stāju un kuplām ūsām. Draugu vidū viņš visiem bija “ūsainais Lācis”.

25 ha lielo saimniecību ar skaisti iekoptu dārzu un vietējiem apstākļiem piemērotām augstvērtīgām augļu šķirnēm, Jāzepps bija mantojis no tēva Dominika. Ar neatlaidīgu sparū Jāzepps apstrādāja zemi pēc

visiem agronomu likumiem, līdz ar to lauki deva bagātīgu ražu. Viņam bija plaša dzīvojamā māja ar dakstiņu jumtu, liels pagrabs un plašas saimniecības ēkas, kas pārspēja visas citas ciema celtnes. Jāzepps bija izveidojis savu paraugsaimniecību, iekārtojot vairāku lauku sistēmu ar mākslīgajām ganībām un audzējot vērtīgās Latvijas brūnās govīs. Ar laiku Jāze-

pam nācās domāt par saimniecības ēku paplašināšanu, jo brūnaļu ganāmpulks augs. Drīz vien viņš uzbūvēja tam laikam modernu kūti, lopbarības novietnes, ratu novietni, darbnīcas un strādnieku māju. Pēc dažiem gadiem saimniecību “Lāči” sāka apmeklēt ekskursanti. Saimniecībā varēja redzēt prāvu piena lopu pulku, cūkas, aitas, kā arī māļputnu pulkus. Gar ceļmalām un ap dārzjiem zaļojo dzīvzogs, ap ganību laukiem – elektriskais gans. Māju apgaismoja elektrība, ko ieguva no tuvumā esošās kūdras fabrikas. Saimniecībā bija visi nepieciešamie darba rīki, visa mehanizācija. Izbraucamiem pajūgi bija skaisti un cēli. Lāču saimniecības moto bija: “Nesaimniekot pāri saviem līdzekļiem!” Tādā veidā J. Lācis varēja iztikt bez kredītiem un citiem parādiem.

J. Lāča paraugsaimniecībai varēja sekot daudzi pagasta saimnieki, bet visas cerības sagrāva politiskie notikumi, kā dēļ savu saimniecību un grūtā

darbā sastrādāto nācās atstāt svešai varai. Liktenīgajā 1944. gada vasarā, kad liels daudzums latviešu tautas, nepadoties okupantu varai, devās svešajā pasaulē, arī J. Lācis devās prom ar cerībām drīz atgriezties.

Nokļūstot svešumā, Jāzepps savu sāpi un mīlestību pret dzimto pusi izpauz ļoti retā mākslas veidā – koka mozaikā. Dzīvodams Vācijā viņš radīja koka mozaikas gleznas vēltītas Latvijai. Galvenā tēma viņa darbos bija Māras zeme, Latvija un Vācija, kurā viņš bija radis patvērumu. Viņa darbus ir apbrīnojuši simtiem latviešu un sveštautietiešu. Viņš ir darinājis arī vairākus savas ģimenes portretus – vectēvu Ambroziju, vecmāti Annu, tēvu Dominiku, māti Annu un māsu Eleonoru. Starp vairākiem viņa veidotajiem ģerboņiem un vāpējiem ir jāmin viņa paša ģimenes vāpēnis, Latvijas, Vatikāna un dažu citu zemju un ģimeņu ģerboņi un vāpēni. Jāzepam Lācim ir vairāk par 20 lielformāta gleznām, kuru izmēri ir 2 līdz 3 metri, mazākās gleznas izmēros līdz 80 centimetriem kopskaitā ir ap 90, un vismaz kādu 100 sīkaku darbu. Viņa iemīļotākie motīvi ir reliģiskie - it īpaši Dievmātes. Daudziem jau pazīstama Aglonas Dievmātes glezna, kas veidota no 10000 koka gabaliņiem dabīgās krāsās. Marijas gadu atzīmējot, viņš darināja otru lielu Dievmātes gleznu - Regina in caelum Assumpta - debesīs uzņemtā karaliene. Vēl ir latviešu Madonna un Altētingas Dievmāte. Projektā palikusi Marija - Bavārijas debesu aizstāve. No pārējiem reliģiska satura darbiem jāmin: “Svētā ģimene”, “Ziemassvētki”, “Klusa nakts”, “Sieviete pie krusta”, “Paradīzes dārzs” un In manus tuas, Domine.

Otra viņa raksturīgākā tematikās iezīme ir vide un laikmets. Dzīvodams kopš kara

beigām Bavārijā, viņš attēlo savu otro tēviju, ar tās slavenu svētceļojumu vietu Altētingu, kur viņš nodzīvoja gandrīz 30 gadus, un tās kapellu, slavenu Burghauzenas pili, no kuras netālu bija viņa darba vieta, Minhenes olimpiādi, Alpu kalnus un bavāriešu tautiskos tērpos ūģerbtas tautu meitas.

Jāzepps Lācis savos darbos bija ciešām saitēm saistīts ar dzimteni un dzimto pusi. Viņš dzīvoja atmiņās un sapņoja par drīzu atgriešanos laimīgā dzimtenē.

Jāzepps Lācis arī dzejoja un sūtīja dzejas saviem draugiem. Dažas ir publicētas vācu valodā Bavārijas laikrakstos. Manuskriptā ir palikusi viņa atmiņu grāmata “Pirmais akmens Latvijā”, kur viņš attēlo dzīvi Latvijā savās mājās un apvidū.

Jāzepps Lācis savus darbus nepārdeva, jo bija iecerējis izveidot mākslas galeriju. Taču šo nodomu viņš nespēja īstenot, jo pārāgrī devās mūžībā. Kāds bija viņa darbu liktenis, nav zināms.

1974. gada sākumā Jāzepps bija ievietots Minhenes universitātes slimnīcā, kur arī 23. janvārī miris.

No Minhenes viņa mirstīgās atliekas pārveda uz Altētingu un 25. janvārī apbedīja vietējā kapsētā. Izvadītāju vidū bija tikai četri latvieši, to vidū tēvs Ladusāns no vietējā kapucīniešu klostera, ar kuru nelaiķis visbiežāk satikās.

“Viens cilvēks, kuram nav ne mašīnas, ne savas mājas, ne bankas konta un, bez kāda materiāla atbalsta no tautiešiem, kalpo savai tautai, mākslai, Dievam un cilvēcei (...) Jāzepps Lācis liek lielu dāvanu pie Latvijas Mātes kājām.” Prof. Dr. Fr. Murāns.

Materiāli par J. Lāci glabājas Skrindu dzimtas muzejā - O. Velikas dāvinājums.

PERSONĪBA

VALENTĪNA ZEILE: "MANA ZEME, DĀRGĀ, GRIBU TEV ATDOT VISU, KO RADĪT SPĒJU..."

Ik novembris Latvijā nāk ar vējā brīvi plīvojošiem sarkanbaltisarkanajiem karogiem, sveču liesmām par brīvību kritušo karavīru kapos un sajūtām, ka ikviens no mums ar savu darbu iedvesmo, rada un veido šo valsti. Dzimtenes mīlestība ir nepārejoša sajūta, kas pavada visu dzīvi, lai kur mēs būtu.

Naujenes Novadpētniecības muzejs aicina ielūkoties stāstā par Valentīnu Zeili, kurai mīlestība pret dzimto zemi nezūd arī svešumā dzīvojot: https://ej.uz/NovSvetki_naujenes_muzejs

"Teic jel, kā sauc šo zemi, kā brīnumu sauc, kā sauli sauc, kā vasaru – kā mūžu, mīlu un kā asaru, kā puķi sauc, kas tavā dārzā zied?"

/V. Zeile/

Māksliniece Valentīna Zeile dzimusi Naujēnē, atzīta un novērtēta tēlniece Latvijā pagājušā gadsimta 70-tajos gados, kopš 1982. gada dzīvo Parīzē, taču viņas dzīve un māksla ir vērtējums Latvijai: *"Man ir svarīgi, lai viss, ko esmu radījusi un atstājusi aiz sevis, paliekošu mājvietu atrod dzimtajā Naujēnē."* Kopš 2007. gada Naujenes Novadpētniecības muzejā atrodas mākslas galerija ar V. Zeiles vēlējumu: *"Maniem novadniekiem – no visas sirds"*.

Bērību un jaunību V. Zeile pavadīja dzimtajās mājās Naujenes pagasta Viļušos, kur *"viņai Dievs devis dvēseli, māksliniecisku ģimeni un*

brīnišķīgus cilvēkus". Daba, zeme un upe, apkārtējo cilvēku attieksme pret dabu, citam pret citu, pret zemi un debesīm kļuva par pamatu viņas personības attīstībai. Bērības laiku caurvij sāpīgas kara laika atmiņas: *"Mūsu mājās mitinājās gan vācu, gan krievu karaspēka daļas, tāpēc dzīvojām vienās bailēs. Baltkrievijā valdīja bads, no Polockas un Vitebskas Latgalē plūda iekšā sirotāju bandas. Mājas izlauzīja, iemītņiekus piekāva un pat nogalināja. Mūsu vectēvs garā mūžā bija daudz posta pieredzējis un zināja, ka bandītiem pretoties bezcerīgi. Viņš deva, ko tie prasīja, ēdināja un guldināja, tā ka vismaz kailo dzīvību paglābām."* Arī pēckara laiks bija smags: *"Atceros ļoti labi kolhozu dibināšanas laiku, kad mums atņēma zirgu, ar kuru apstrādājām zemi un no piedaugavas pļavas kalna vecāki veda sapļauto sienu ar grūtībām priekš ziemas. Zirgs bija vienīgais mūsu glābiņš, un kad kolhozs atņēma zirgu, nabags papiņš bija spiests pašrocīgi izdomāt ierīci, ar kuru atart zemi, lai iestādītu kartupeļus, un atvest no kalna sapļauto zāli... es ļoti raudāju un lūdzu Dievu. Visi bijām nelaimīgi. Zirgs bija tā izkāmējis kolhozā bez barības, ka mēs paslepus viņam nesām ēdamo. Bija patiesi skumjš laiks priekš visiem."*

Mākslinieces V. Zeiles dzīvi veido personības. Tuva gara draudzība māksliniecei izveidojās ar aktieri, mūziķi skarto latviešu strēlnieku Ē. Valteru, kuram dziļi sirdī bija mīlestība pret savu tautu un latviskums: *"Man viņš atgādināja dabas būtņi, tādu latviešu pasaku velnu – ne vientiesi, bet dziļas, mūžsenas gudrības pilnu. Neapšaubāmi – mūs vienoja mīlestība uz Parīzi. Ēvalds man dāvināja dzejas grāmatīņas ar*

viediem ierakstiem, pēc tam sūtīja kartītes un vēstulītes ar nedaudziem teikumiem – vēlāk es izbrīnā konstatēju, ka tie bijuši īsti pareģojumi. Kādā astoņdesmito gadu kartītē Ēvalds man rakstīja: "Sveiciens no mūsu mīļās tēvuzemes Latvijas, kas drīz būs brīva". Man tas pārsteidza, vismaz tobrīd, tālumā dzīvodama, es nemanīju aizsalušo ūdeņu sakustēšanos, ko juta mūsu krīvu krīvs".

1994. gada aprīlī, kad visa Latvija svinēja Ēvalda Valtera simto dzimšanas dienu, V. Zeile tika aicināta kā goda viesiņa. *"Gaviļnieku apbēra ar puķēm, bet starp tām viņa acīs, šķiet, īpašu nozīmi izpelnījās kāda sarkana, no viņa dzimtas puses atvesta roze ar neredzēti garu kātu. Ēvalds man teica: "Še, ņem šo rozi un aizved uz*

Parīzi..." Pasakaini skaisto ziedu es paņēmu ar milzu bijību – kā no mūžīgās uguns aizdedzinātu lāpu. Taču, kad, mājup braucot, roze bija jāiesaiņo, izrādījās ka tās kāts ir divreiz garāks par manu lielāko ceļasomu. Nekas cits neatlika, kā to pārgriezt uz pusēm. Parīzē es kātu atkal sastiprināju kopā un sakaltušo rozi piespraudu pie sienas, izpildīdama Valterīša vēlējumu."

Latvija un Francija savienojas viņas biogrāfijā nesaraucājami. Svešumā dzīvojot, izkopjot savu individuālo izteiksmes rakakstu, viņa radīja savu tēlojošās mākslas skolu Parīzē, kas balstījās uz Rīgas lietišķās mākslas skolas programmu. Dalība Luvras eksterjera skulptūru restaurācijā, personalizstādes Parīzē un citās Francijas pilsētās, respektablos

mākslas salonos un augsti apbalvojumi – medaļas, diplomu, balvas, tas mākslinieces sapņu piepildījums. Taču viņas mīlestība pret dzimto zemi nezūd arī svešumā dzīvojot: *"Vienā vārdā var visu pateikt. Mīlestība uz Manas dzīves šūpulī ir neaprostāma, tā mani pavada visu dzīvi kā visskaistākā dabas paleti, ar saviem ziedu pakalniem, ar pureņu zelta ielejām un dīķi ar ūdens rozēm pie papiņa svētnīcas – pirtiņas. Ne dienvīdus krāšņumi, bet Daugavas pakalni ar maniem mīļajiem baltajiem ziediem un zemenītēm. Vēl šodien manī atbalso vecmāmiņas agro rītu svētās dziesmas, ģimenes mīlestība, kalni un lejas ..."*

Jau ilgu gadu dzīvojot Francijā, Latvija viņai joprojām ir zeme, kas raisa īpašas sajūtas: *"Mana īstā stihija tomēr bija visa plašā dabas pasaule ap vecāku mājām. Jau mazotnē es iepazinu un iemīlēju Daugavas krāšņos krastus, audzelīgos biezokņus, noslēpumaino dubaki, kuras krāsās, skaņās, smaržās un garšās es nogrimu ar visām maņām. Vēl tagad, pēc daudziem gadu desmitiem, dzīvojot tālumā, man vajag tikai iedomāties šo vietu vai dzirdēt vārdu dubake, lai tās burvība atgrieztos pie manis gandrīz taustāmā realitātē."*

Novembra svētku noskaņā lai esam stipri savā ticībā, mīlestībā pret savu brīvo zemi un atceramies Ē. Valtera atziņu: *"Mēs esam maza tauta – sīka saujiņa. Bet tā ir graudu sauja. Tās nav sēklas. To mums vienmēr vajag atcerēties."*

Teksts: Naujenes Novadpētniecības muzeja vecākā speciāliste Māra Kampāne

PROJEKTA REALIZĀCIJA

SLUTIŠĶU CIEMA VECTICĪBNIĒKU KULTŪRAS MANTOJUMA IZZINĀŠANA, ATPAZĪSTAMĪBAS VEICINĀŠANA UN INTEGRĒŠANA MUZEJA IZGLĪTOJOŠAJĀS AKTIVITĀTĒS

Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogrammas "Latviešu vēsturisko zemju attīstības programma" projektu konkursa "Latgales kultūras programma 2023" ietvaros, Naujenes Novadpētniecības muzejā tika īstenots projekts "Slutišķu ciema vecticībnieku kultūras mantojuma izzināšana, atpazīstamības veicināšana un integrēšana muzeja izglītojošajās aktivitātēs". Projektā tika radīta izglītojošā programma skolēniem, kā arī pētīts vecticībnieku ikdienas

Projektā "Slutišķu ciema vecticībnieku kultūras mantojuma izzināšana, atpazīstamības veicināšana un integrēšana muzeja izglītojošajās aktivitātēs" izdotā darba burtnīca, 2023

un svētku apģērbs, lai izgatavotu vecticībnieku tērpu atdarinājumus, kuri vēlāk būs apskatāmi izstādē, kā arī tiks izmantoti ekskursiju vadīšanā.

Projektā tika radīta darba burtnīca 4.–6. klases skolēniem "Vecticībnieku lauku sēta",

kas kalpos par pamatu kvalitatīvam kultūrizglītības programmas "Latvijas skolas soma" piedāvājumam. Balstoties uz muzeja speciālistu apzināto vēsturisko materiālu, nodarbība ar darba burtnīcu tika integrēta izglītojošajā

programmā, kas pilnībā atbilst jaunajam izglītības modulim, Valsts izglītības satura centra metodiskajiem norādījumiem, mācību programmai Skola 2030 pamatzglītības līmenī vēsturē un sociālajās zinībās. Jāatzīmē, ka specifiskā muzeja vide Slutišķu ciemā ļaus izmantot dažādas mācību metodes un sniegs nenovērtējamu ieguldījumu jaunrades un tādu caurviju prasmju kā kritiskā domāšana, radošums, saziņa vai sadarbība attīstībā.

Oktobrī tika uzsākta izglītojošās programmas aprobācija, taču jau pašlaik muzejpedagoģiskā nodarbība ir iekļauta Naujenes Novadpētniecības muzeja pastāvīgajā piedāvājumā.

Stāstījums par vecticībnieku kultūras mantojumu Slutišķos apmeklētājiem tiks bagātināts ar jauniem vecticībnieku tērpu atdarinājumiem: projekta rezultātā ir tapis tērps ekskursiju vadītājam un četri 20. gadsimta pirmās puses vecticībnieku

tērpu atdarinājumi – sievietes, meitenes un zēna ikdienas tērps, kā arī vīrieša lūgšanu tērps.

Lai izgatavotu tērpus tika veikts izpētes darbs – apzināti Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūta Etnogrāfisko materiālu krātuves materiāli, pētīts Latvijas Nacionālā vēstures muzeja un citu muzeju krājumi, privātpersonu arhīvi un apskatīti iepriekš veiktie etnogrāfiskie pētījumi. Tērpu komplektācijā konsultācijas sniedza 1. Daugavpils Jaunbūves vecticībnieku kopienas mācītājs Georgijs Zamarajevs, bet tos izgatavoja šuvēja Olga Nagle.

Tradicionālā vecticībnieku apģērba attīstību un apģērba darināšanas tradīciju pārmantojamību Slutišķos un tuvākajā apkārtnē ietekmēja vairāki faktori, pirmkārt, iedzīvotāju došanās peļņā ārpus ciemiem un Daugavpils pilsētas tuvums, kas noteica pilsētnieku tipa apģērba

parādīšanos Slutišķos 19. gadsimtā. Tas skaidro arī, kādēļ Slutišķu ciema iedzīvotāju fotogrāfijās gandrīz nemaz nav redzams tradicionālais ikdienas apģērbs, bet ir plaši pārstāvēta pilsētnieku mode: sievietēm – blūzes, svārki un kleitas, bet vīriešiem – uzvalki vai to elementi.

Zīmīgi, ka liela daļa Dvinskas apriņķa iedzīvotāju 19. gs. beigās (ap 4500 zemnieku) smago dzīves apstākļu spiesti strādāja īslaicīgu, visbiežāk sezonālu darbu Krievijas impērijā ārpus savas pastāvīgās dzīvesvietas (kr.: отхожий промысел vai отходничество). Dvinskas apriņķī 1896. gadā bija vislielākais peļņā devušos cilvēku skaits visā Vitebskas guberņā, tādēļ no 19. gadsimta beigām arī pašā krievu zemnieku ģērbšanās stilā bija notikušas lielas izmaiņas. Šai posmā bija vērojama tendence atteikties no tradicionālā tautas tērpa un aizstāt to ar pilsētnieku apģērbu. To sekmēja arī Daugavpils pilsētas tuvums un turp pa Daugavu kursējošās baržas. Vietējā Slutišķu prece – meža veltes un zivis – tika mainītas pret rūpnieciski ražotiem audumiem un apģērbiem. Vecticībnieku sadzīvē pamazām ienāca pilsētas tipa piegriezuma apģērbs, kas pirmkārt nomainīja tradicionālo goda tērpu, bet pēc tam arī ikdienas drēbes.

Izpētes darbs Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūta Etnogrāfisko materiālu krātuvē, 2023

Jāatzīmē, ka krievu zemnieki pretstatā saviem kaimiņiem – latviešiem, ļoti agri sāka izgatavot apģērbu no fabrikā austas drānas. 19. gadsimta 80.–90. gados mājās pārsvarā auda vairs tikai audeklu gultas veļai, galdautiem, dvieļiem, vīriešu apakšbiksēm (kr.: подштанники) un sieviešu krekla stāvam. Strādājošu cilvēku ģimenēs aušanas tradīcija sāka pakāpeniski izzust.

Pilsētas tipa piegriezuma apģērbu iegādājās arī mazturīgie zemnieki, kaut gan viņu pirktais drānas nebija tik greznas kā turīgo zemnieku ģimenēs. Tādējādi 19. gadsimta beigās apģērbā krasi izpaudās zemnieku sociālā nevienlīdzība, piem., starp nabadzīgajiem zemniekiem bija viegli ievērtēt strādājošus vīriešus no turīgām ģimenēm. Viņu svētdienas

uzvalks krasi atšķīrās no senā tradicionālā apģērba. Tas sastāvēja no svārkjiem, vestes un biksēm, ko kopā apzīmēja ar jēdzienu “trojka” (kr. тройка). Tērpu papildināja lakādas zābaki un filca cepures. Sievietēm līdz ar fasonu zīda kleitām garderobi papildināja tādi apģērba veidi kā “saki” – plīša pusemēļi, žaketes, lapsādas kažoki ar plīša virsdrēbi. Izplatīti bija uzroči jeb “muftas” (citviet dēvētas arī par “muhtām”). Šādu mantu īpašnieces tika dēvētas par bagātniecēm (kr.: “богачки”) un viņas pazina ne tikai savas sādžas robežās, bet arī tuvējā apkārtnē.

Senā tradicionālā krievu zemnieku apģērba nomainīja pret jauno, pilsētas tipa apģērbu bija aizsākusies līdz 20. gadsimta sākumam, taču šis process nebija vēl pilnīgi

Projektā “Slutišķu ciema vecticībnieku kultūras mantojuma izziņāšana, atpazīstamības veicināšana un integrēšana muzeja izglītojošajās aktivitātēs” izgatavotais gida tērps, 2023

Izstādes vajadzībām izgatavotais vecticībnieku kreklis [kosovorotka] ar vīto jostu. Izšuvuma atdarinājums veikts pēc Augšdaugavas novada Skrudalienas pagasta Voitišķos saglabājušās parauga.

pabeigts. Līdztekus pilsētas fasona drānām, gadsimtu gaitā izveidojušos zemniecisko paradumu un gaumes noturīguma dēļ, turpināja pastāvēt atsevišķi senā apģērba veidi, kaut arī tos jau šuva no pirkta auduma. Šajā laika posmā vislabāk saglabājās ar reliģiskajiem rituāliem saistītais apģērbs.

Tuvāk iepazīt krievu zemnieku tradicionālā apģērba attīstības tendences un projektā izgatavotos tērpus drīzumā varēs Naujenes Novadpētniecības muzeja izstādē, kura 2024. gadā tiks eksponēta “Slutišķu vecticībnieku lauku sētā”.

Šis projekts tiek realizēts ar Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogrammas “Latviešu vēsturisko zemju attīstības programma” finansālu atbalstu

JEĻENA KRJAUKLE: “ESMU DZIMUSI PALĪDZĒT CITIEM”

Augšdaugavas novada Sociālā dienesta Dienas aprūpes centra sociālā darbiniece Jeļena Krjaukle jau 25 gadus sevi velta darbam sociālajā jomā, palīdzot novada cilvēkiem risināt viņu problēmas. Šogad Latvijas Republikas proklamēšanas 105. gadadienas pasākumā Jeļena saņēma pašvaldības Atzinības rakstu par savu pašai izveidoto darbu, sniedzot palīdzību novada ļaudīm.

Jeļena strādā ar klientiem savā dzimtajā Šēderes pagastā, pazīst katru klientu un viņa ķibeles. Taču pirms 25 gadiem šis darbs šķitīs kaut kas pavisam jauns un nezināms. “Iepriekš 20 gadus nostrādāju par dispečeri paju sabiedrībā Šēderē. Tad pārvaldes vadītāja Rita Butkeviča mani paaicināja, jo bija vajadzīgs sociālais darbinieks. Kad sāku strādāt, nesapratu, kas un kā. Aizgāju mācīties uz augstskolu “Attīstība”, ieguvu diplomu, tad jau radās lielāka izpratne par to, kas ir sociālais darbs,” saka Jeļena.

Darbs sociālajā jomā nav viegls, drīzāk nepateicīgs,

turklāt ne tikai zemā atalgojuma dēļ. Jeļena atzīst, ka valsts īstenotā politika ir cilvēkus padarījusi atkarīgus no pabalstiem, neraisot vēlmi sakārtot savu dzīvi un meklēt pašiem risinājumus. “Galvenā problēma ir tā, ka pagasts ir tālu no pilsētas, nav sabiedriskā transporta, cilvēki nevar izbraukāt uz darbu, reti kuram ir mašīna. Arī izglītības trūkst. Pie mums galvenokārt nāk pēc pabalsta, jo nav darba. Tagad daudzi vērsās pēc mājokļa pabalsta. Es kā sociālais darbinieks gribētu vairāk strādāt ar ģimenēm, bet tieši pabalsti aizņem visu darba laiku.”

Jautātai, vai darbs sniedz gandarījumu, Jeļenai acīs sariesas asaras. “Esmu laikam dzimusi, lai palīdzētu citiem,”

viņa teic. “Visu dzīvi strādāju ar cilvēkiem. Dažreiz varbūt kāds arī aizvairo ar saviem izteicieniem, bet man viss paiet garām, vienalga jūtos viņiem vajadzīga. Gribu teikt paldies saviem klientiem, jo viņi nāk ar saprašanu, jūtu cieņu no viņiem.”

Neskatoties uz prestiža trūkumu un zemo atalgojumu, viņaspriekš sociālais darbs esot labs, vienīgi pati valsts varētu vairāk rūpēties par šo profesiju pārstāvjiem, nenogrūžot visu uz pašvaldību pleciem. Jeļena uzskata, ka sociālajam darbiniekam ir jābūt savā vietā, te nevar strādāt cilvēks, kas nemīl šo darbu. “Sociālajam darbiniekam jāsaprot klients, jo katram ir sava rozīnīte. Kā saka – klientam vienmēr taisnība,

mums ar to jāstrādā. Varbūt tie, kas tagad mūcās, nāks strādāt ar citām metodēm, bet es strādāju ar savām, reizēm varbūt nepareizām, ar savu žēlsirdību, bet es citādāk nevaru. Man patīk strādāt ar cilvēkiem, katram savs liktenis, katrs dzīvo pa savam, mēs viņus izmainīt nevaram. Katram vajadzīga pieeja, jo visiem ir savi plusi un mīnusi.” Sociālais darbs iemācījis viņai vienmēr būt taisnīgai un aizstāvēt savu viedokli. Ar klientiem izveidojusies laba sadarbība.

Jeļena pēc diviem gadiem jau sasniegusi pensijas vecumu un domā, ka tad gan būs jāliek punkts savam darba gaitām. “Tagad jūtu, ka pamazām sāku izdegt. Varbūt jau tā pieradu pie saviem klientiem, ka šķiet,

nāk vieni un tie paši, tad nāk viņu bērni. Kļūst smagi.”

Agri kļuvusi par atraitni, Jeļena viena izaudzinājusi divus dēlus, tagad viņu priecē trīs mazbērni, kurus bieži apciemo un gaida ciemos. No darba Jeļena atslēdzas, darbojoties piemājas dārziņā. Kādreiz devusies uz mežu ogot un sēņot, bet jau gadus desmit to nedara, jo baidoties no čūskām un meža zvēriem. Ja dzīve būtu jāsāk no jauna, Jeļena atkal nāktu strādāt uz sociālo jomu, jo darbs viņai kļuvis par sirdslietu. “Es strādāju pēc sirdsapziņas, ja esmu kļūdījies, tad tikai cilvēku labā.”

Teksts, foto: Inese Minova

PERSONĪBA

PERSONĪBA

GANDARĪJUMS PAR IESPĒJU KĀDAM SNIEGT ATBALSTU

Šogad Latvijas Republikas proklamēšanas 105. gadadienas pasākumā Augšdaugavas novada Sociālā dienesta vecākā sociāla darbiniece Rasma saņēma pašvaldības Atzinības rakstu par augsti profesionālu darbu novada iedzīvotāju labklājības nodrošināšanā un aktīvu dalību sabiedriskajā dzīvē. Rasmai Gributei tas, iespējams, būs skaists darba gaitu noslēgums, dodoties pelnītā atpūtā.

Rasma Gribute sociālajā darba strādā jau 20 gadus un šajā jomā nokļuvusi gluži vai nejauši. Sabrūkot padomju iekārtai un sovhoziem, daudzi palika bez darba, arī Rasma. Toreizējā pagasta vadītāja Ināra Pomjalova aicināja strādāt sociālajā darbā. "Sākumā nezināju, kā strādāt ar cilvēkiem, viss bija jauns, nepazīstams. Mums piedāvāja mācīties, vajadzēja atrast galvotājus, lai dabūtu studiju kredītu. Visu nokārtojām, četrus gadus pabeidzām. Protams,

nebija viegli, jo paralēli studijām bija jāstrādā. Tagad jau esmu pensijā un domāju pabeigt savu darbu."

Rasmas ikdienas darbs saistās ar palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem Laucesas pagastā, atbalstu ģimenēm, kas nonākušas grūtībās. "Trūcīgie cilvēki nāk pēc palīdzības, prasa pabalstus, lai izdzīvotu, varētu sagatavot bērnus skolai, jo ne katrs var atrast darbu. Dažkārt var palīdzēt ar padomu, parādīt ceļu problēmas risināšanai," teic Rasma Gribute.

Divdesmit gadus strādājot sociālajā jomā, Rasma ievērojusi, ka cilvēki pieraduši

pie pabalstiem, daudzi jau nevēlas neko mainīt savā dzīvē, jo zina, ka saņems atbalstu no pašvaldības. "Reti kurš meklē darbu, jo vajadzīgas arī latviešu valodas zināšanas, ne katrs vēlas mācīties, varbūt ne katrs var iemācīties. Bet, manuprāt, dzīvojot Latvijā, vismaz uz pirmo kategoriju gan var iemācīties valodu."

Uzsākot darba gaitas, bijuši gadījumi, kad arī nakts laikā saņemti zvani, taču beidzamajos gados tā vairs neesot. Tiesa gan, darbs mēdz ievilkties līdz vēlākai vakara stundai. Rasmai Gributei gandarījumu sniedz sajūta, ka ir spējusi kādam palīdzēt,

ka cilvēkam izdevies izkulties no grūtas situācijas. Patīkami dzirdēt pateicības vārdus, taču ne visi spēj novērtēt sociālā darbinieka darbu, katram esot sava attieksme.

Rasma labi pazīst savus klientus un viņu problēmas. Paši klienti gan mainās, jo Laucesas ir piepilsētas pagasts, daži dodas dzīvot uz pilsētu, citi atgriežas dzīvot pagastā.

Rasma Gribute nolēmusi šogad doties pelnītā atpūtā un cer, ka nāks vietā cilvēks ar jauniem spēkiem, lai turpinātu iesāktu darbu. "Sociālajam darbiniekam jābūt kompetentam, jāizturas pret

cilvēkiem labvēlīgi. Protams, būs arī vilšanās, jo katram nevar uzticēties."

Rasma izaudzinājusi divus dēlus, ir vecmāmiņa divām mazmeitiņām. Lai atslēgtos no darba problēmām, viņa mēdz doties pastaigā, klausās labu mūziku vai lasa grāmatas. Pēc došanās pensijā sapņo veltīt laiku ceļošanai, kam agrāk neatlika laika. "Tā kā es te dzīvoju diezgan krieviskā vidē, mans sapnis tikt Līgo svētkos kādā latviskā gaisotnē un izbaudīt šos svētkus. Bet pārējo plānošu, kad būšu pensijā."

Teksts, foto: Inese Minova

SOCIĀLAIS DIENESTS

PATEICĀS SOCIĀLĀ DARBA VEICĒJIEM

Jau kopš 1996. gada Latvijā novembra otrajā otrdienā tiek atzīmēta Sociālo darbinieku diena, lai pateiktos sociālā darba veicējiem par pašizliedzīgo darbu, profesionālismu un sirds siltumu, kas ik dienu tiek nesavtīgi dāvāts citiem cilvēkiem.

"Jūs ieliekat savas zināšanas, savu prātu, domas un laiku, jūs upurējat ar ģimenēm, bērniem un mazbērniem, ieliekat sirds siltumu, lai atrisinātu kādam rūgtuma brīdi. Tikai pateicoties jums, par Augšdaugavas novadu runā tālu un tikai labu" sveicot savus darbiniekus, teica Augšdaugavas novada Sociālā dienesta vadītāja Anna Jegorova. Viņa atzina, ka pašlaik ir samilzis daudz problēmu, kuru pārvarēšana būs liels izaicinājums gan sociālajam dienestam, gan pašvaldībai, piemēram, deinstitutionalizācijas projekti, kas šogad iet uz beigām un pilnībā gulsies uz pašvaldību pleciem.

Augšdaugavas novada pašvaldības dome priekšsēdētājs Arvīds Kucins pateicās sociālajiem darbiniekiem par darbu, jo īpaši lielo ieguldījumu un operativitāti sakarā ar šā gada augusta vētras seku novēršanas pasākumiem, sniedzot atbalstu novada iedzīvotājiem. "Tas parāda jūsu komandas darbu, ka jūs to spējat. Sociālā dienesta leģions ir stiprākais, kas tādas lietas var izdarīt, top pierādīja arī 7.

augusta notikumī. Nebija viegli savākt kopā pagastu vadītājus, apbraukt daudzās saimniecības novadā, bet jūs bijāt klāt kā sekretāri un apskatnieki, visu izdarījāt. Tas uzliek slogu ikdienas darbam," teica A. Kucins, vēlot ikvienam sapratni ģimenē un no apkārtējiem, prieku un daudz skaistu brīžu, stipru veselību.

Latvijas Republikas proklamēšanas 105. gadadienas priekšvakarā pašvaldība pasniedza Pateicības rakstus par godprātīgu darbu,

profesionalitāti sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanā novada iedzīvotājiem divām sociālā dienesta darbiniecēm – sociālā dienesta vecākajai sociālajai darbiniecei Regīnai Gligorei un Dienas aprūpes centra sociālajai darbiniecei Svetlanai Miglānei.

Sociālos darbiniekus viņu profesionālajos svētkos sveica arī Augšdaugavas novada domes deputāts Aleksejs Mackevičs.

Teksts, foto: Inese Minova

BIĶERNIEKU PAMATSKOLA ĪSTENOS IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJAS PILOTPROJEKTU

Augšdaugavas novada pašvaldības domes sēdē pieņemts lēmums atbalstīt Biķernieku pamatskolas dalību pilotprojektā „Izglītības iestāžu partnerības kā atbalsts pārejai mācībām latviešu valodā” ar mērķi plānot un īstenot aktivitātes, kas pedagogiem, izglītojamajiem un viņu likumiskajiem pārstāvjiem palīdzētu pārejai uz mācībām valsts valodā. Biķernieku pamatskola, kā vienīgā lauku izglītības iestāde Latgales reģionā, piedalīsies pilotprojektā skolu partnerību veidošanai, lai sniegtu atbalstu skolu pārejai uz vienotu izglītības sistēmu un mācībām latviešu valodā, ko ir izstrādājusi “British Council” pārstāvniecība Latvijā sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju. Šo pilotprojektu Biķernieku pamatskola īsteno sadarbībā ar Daugavpils Valsts ģimnāziju. Pilotprojektu iecerēts īstenot līdz 2024. gada aprīlim.

Tā mērķis ir stiprināt apziņu, ka pedagogi spēj realizēt pārmaiņas, bet izglītojamie spēj pieņemt šīs pārmaiņas, izvērtējot esošo situāciju un vajadzības Biķernieku pamatskolā. Pilotprojekta laikā izveidota partnerība ar Daugavpils Valsts ģimnāziju, kas veicinās sadarbību, pieredzes apmaiņu un jaunu prasmju apguvi. Biķernieku pamatskolai būs pieejams atbalsts aktivitāšu plānošanai, īstenošanai un izvērtējumam. Projekta plānotās kopējās izmaksas ir 2000 eiro, kas pilnā apjomā tiek finansētas no mērķfinansētā projekta „Izglītības iestāžu partnerības kā atbalsts pārejai mācībām latviešu valodā”. Pilotprojekts arī sniegs iespēju mūsu izglītības iestādēm kopīgi izstrādāt stratēģiju un metodes sadarbības un pārmaiņu īstenošanai ilgtermiņā.

Projekta ietvaros Biķernieku pamatskola un Daugavpils Valsts ģimnāzija veidos partnerības 2. modeli: mazākumtautību pamatskola un latviešu mācībvalodas izglītības iestāde (7., 8. un 9. klašu grupā), veicinot sadarbību, pieredzes apmaiņu un jaunu prasmju apguvi, kā arī nostiprinot latviešu valodu

kā mācību valodu kopīgos pasākumos un mācībās, izveidojot vienotas skolas pieeju.

Pēc Biķernieku pamatskolas direktora Alekseja Mackeviča teiktā dalība pilotprojektā ir unikāla iespēja audzēkņiem un pedagogiem pilnveidot kompetences, iemaņas un prasmes, kas tiks izmantotas maksimāli lietderīgi un pilnā apjomā. *“Biķernieku pamatskolai ir liela pieredze, īstenojot gan valsts, gan arī starptautiskos projektus. Mūsu partnerības mērķis ir ilgtspējīgas sadarbības nodibināšana starp abām izglītības iestādēm, sniedzot nepieciešamu atbalstu pilotprojektā iesaistītajām mērķgrupām mācību satura un starpkultūru izglītības jautājumos, mūsdienīgu*

mācību metožu un mācību satura integrācijas iespēju īstenošanā. Nepieciešams arī sekmēt mācību satura un valodas integrācijas iespēju izmantošanu mūsdienīga mācību procesa organizācijā, kā arī atbalstīt skolas administrācijas, izglītojamo, pedagogu un likumisko pārstāvju sadarbību,” skaidro skolas direktors.

Pilotprojekts tiks īstenots trijās dimensijās. Pirmā ir izglītojamo dimensija. Šīs dimensijas ietvaros tiks organizētas izglītojamo grupu iepazīšanās vizītes; pašpārvalžu sadarbības nodibināšana; kopīga aktivitāšu, pasākumu un nodarbību plānošana, iesaistot izglītojamo pašpārvaldes; viesskolēnu aktivitāšu īstenošana; kopīgi veidoti un

piedzīvoti pasākumi/notikumi/projekti. Otrā, pedagogu dimensija, paredz vadības komandu un pedagogu iepazīšanās vizītes, kopīgas profesionālās pilnveides aktivitātes, izglītības iestāžu maiņu – kolēģu darba “ēnošanu” (viesskolotāja loma, mentoring); pieredzes apmaiņas pasākumus.

Trešā ir izglītojamo likumisko pārstāvju dimensija. Tās ir izglītojamo likumisko pārstāvju iepazīšanās tikšanās par projektu, anketēšana, izglītojamo likumisko pārstāvju iesaistīšana aktivitāšu, pasākumu un nodarbību īstenošanā.

Pilotprojekta noslēgumā tiks sagatavoti secinājumi un ierosinājumi partnerības projektu attīstīšanai plašākā mērogā, ko Izglītības un zinātnes ministrija turpinās izmantot vienotas Latvijas izglītības sistēmas attīstībai. *“Dažādu aktivitāšu rīkošana latviskā vidē, organizējot kopīgas mācību braucienus un pasākumus, ir nenovērtējams veiksmīga rezultāta pamats, īstenojot pāreju uz vienotu skolu,”* uzsver Aleksejs Mackevičs.

KONKURSS

AUGŠDAUGAVAS NOVADĀ NOSLĒDZIES SKOLĒNU RADOŠO DARBU KONKURSS “MAZS BIJ’ TĒVA NOVADIŅIS, BET DIŽENI TURĒJĀS”

Mūsu valsts vēsture sniedz tālā pagātnē. Latviju raksturo krāšņa un bagātīga kultūras dzīve. Rūpīgi koptas tradīcijas, apvienotas ar vēlmi traukties pēc jauniem un vēl nebijušiem mākslas piedzīvojumiem. Latviju dēvē par vienu no

zaļākajām valstīm pasaulē. Plaši meži, krāšņi līdzenumi un gleznainas piekrastes ir mūsu bagātības. Latvijas daba apbur ikvienu. Vieta, kurā katrs mēs dzīvojam, ir īpaša un katram mums mīļa ar savu stāstu, vēsturi, dabu, cilvēkiem. Sagaidot Latvijas 105. dzimšanas dienu, pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņi un skolu jaunatne tika aicināta ieskatīties ne vien vēsturiskos notikumus, bet arī pamanīt skaisto sev apkārt ikdienā, aizdomāties par to, cik un ar ko katram sava mazā Latvija ir dižena

un mīļa, to izpaužot radošo darbu konkursā “Mazs bij’ tēva novadiņis, bet diženi turējās”.

Konkursa dalībnieki, izmantojot dažādus radošos izteiksmes līdzekļus, izteica savas sajūtas, pārdomas, faktus par savas dzimtas puses, novada un valsts vēsturi un mūsdienām.

No Augšdaugavas novada septiņpadsmit izglītības iestādēm konkursam tika iesniegti 114 darbi dažādās izpildījuma tehnikās četrās vecuma grupās: pirmsskolas (22 darbi), sākumskolas

(39 darbi), pamatskolas (44 darbi) un vidusskolas (9 darbi). Tika iesniegti gan zīmējumi, gan kolāžas, gan dzejoļi, gan arī intervijas ar pagastā vai novadā zināmiem cilvēkiem. Katrā no darbiem jūtama patiesa mīlestība un cieņa pret savu dzimto vietu, novadu un mūsu valsti – Latviju.

Konkursa rīkotāji pateicas visiem dalībniekiem par ieguldīto rūpīgo darbu un skolotājiem par padomu un atbalstu.

Novembra mēnesī gribas vēlēt: lai ikdienā gaismas

daudz, lai prieka daudz, lai mīlestības nepietrūkst, lai katrs atsevišķi un visi kopā esam stipri savā ģimenē, savā novadā, savā Latvijā!

Piedāvājam iepazīt radošo darbu konkursu “Mazs bij’ tēva novadiņis, bet diženi turējās” stāstus virtuāli pašvaldības mājaslapas foto galerijā.

Augšdaugavas novada pašvaldības Izglītības pārvaldes metodiķe Inese Zuģicka

IELAIDA LĪDAKU MAZUĻUS BRĪGENES, ŠĶIRSTIŅU, SUBATES MAZAJĀ UN SUBATES LIELAJĀ EZERĀ

17. novembrī Brīgenes ezerā ielaida 13 000 līdaku mazuļu, bet Medumu pagasta Šķirstiņu ezerā – 700 līdaku mazuļu.

31. oktobrī Lielajā Subates un Mazajā Subates ezerā ielaida līdaku mazuļus. Katrā ezerā tika ielaisti 4800 zivju mazuļi.

Jūnija sākumā Demenes pagasta Dārza ezerā jau ielaida

zandartu mazuļus (5000 gab.), Medumu ezerā – 26 000 gab.

Z i v s a i m n i e c i s k ā s ekspluatācijas noteikumus šogad plānots izstrādāt Čerņavas, Ozerka, Laucesas, Kumpinišķu un Skirnas ezeram. Šie noteikumi turpmāk kalpos kā pamats zivju resursu apsaimniekošanai, tanī skaitā zivju mazuļu ielaišanai nākotnē.

Ar Zivju fonda atbalstu vasarā realizēja “Jauno makšķernieku skolas” projektu. Tā ietvaros organizēja nometni 20 skolēniem vecumā no 7 – 11 gadiem.

ZIVSAIMNIECĪBA

Višķu pagasta pārvalde jūnijā īstenoja zandartu mazuļu (18 000 gab.) ielaišanas projektu Višķu ezerā.

Zivju fonda finansējums projektos sastāda 89%, bet atlikušo daļu līdzfinansē Augšdaugavas novads, Višķu pagastā – Višķu pagasta pārvalde.

Zivju projektu iesniegšanu Zivju fondam 25. maija domes sēdē atbalstīja Augšdaugavas novada deputāti.

Apkopoja: D. Bitiņš

PROJEKTA REALIZĀCIJA

ĪSTENOJOT ERAF PROJEKTU, PĀRBŪVĒJA SKOLAS IELU MAĪNOVĀ

Tuvojas noslēgumam projekta "Dienvidlatgales pašvaldību degradēto teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības attīstībai" Nr. 5.6.2.0/17/I/034 īstenošana.

Augšdaugavas novada pašvaldība kopā ar Krāslavas novada pašvaldību, realizējot sadarbības projektu Nr. 5.6.2.0/17/I/034, 15. novembrī nodeva ekspluatācijā pašvaldības ceļu (70-30) "Skolas iela", Maļinovas pagastā, kurš tika pārbūvēts piesaistot Eiropas Reģionālās attīstības fonda, valsts budžeta un pašvaldības līdzekļus.

Skolas ielas pārbūves kopējās izmaksas sastāda 208 631, 94 eiro, no kuriem ES fondu finansējums sastāda 138 466, 36 eiro, Valsts budžeta finansējums 7046, 36 eiro, pašvaldības finansējums - 63 119, 22 eiro.

Veicot ielas infrastruktūras uzlabošanu Maļinovas pagastā, vietējiem uzņēmējiem tiek rādīta pievilcīgāka uzņēmējdarbības vide, paaugstinās to konkurētspēja, tādā veidā nodrošinot sociālo

un ekonomisko aktivitāšu pieejamību iedzīvotājiem, kā arī tiek uzlabota dzīves vides kvalitāte vietējiem pagasta iedzīvotājiem.

Līdz ar to Augšdaugavas novada pašvaldība ir īstenojusi visas plānotās aktivitātes projekta "Dienvidlatgales pašvaldību degradēto teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības attīstībai" Nr. 5.6.2.0/17/I/034 ietvaros. Projekta īstenošanas laikā no 2017. gada 27. decembra līdz 2023. gada 31. decembrim pārbūvēts pašvaldības ceļš (70-30) Skolas ielā 468 m garā posmā Maļinovas pagastā un pašvaldības ceļš (92-53) Sadnieki – Budiški – Skaidriši – Červonka 7125 m garumā, kas atrodas Tabores un Vecsalienas pagastos. Kopējās projekta

izmaksas sastādīja 1 263 299, 95 eiro, Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums 937 001, 69 eiro; Valsts budžeta dotācija pašvaldībām 47 682, 68 eiro un pašvaldības finansējums 278 615, 58 eiro.

Projekta īstenošanas rezultātā novada teritorijā ir uzlabota publiskā satiksmes infrastruktūra 7,5 km garumā, kura ir nozīmīga saimnieciskās darbības veicējiem Tabores, Vecsalienas un Maļinovas pagastos. Vietējie uzņēmēji, kuri izmanto pašvaldības pārbūvēto publisko infrastruktūru ir apņēmušies radīt 23 jaunas darba vietas un investēt savas komercdarbības attīstībā un modernizēšanā privātās investīcijas vairāk kā 1,2 milj. eiro apmērā.

Teksts: Attīstības pārvaldes vadītāja Vita Rūtiņa
Foto: D. Bitiņš

ĪEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

JAUNATNE

JAUNIEŠI IZMĒGINA SEVI SENIORU LOMĀ

Kalkūnes pagasta pārvaldes zālē 3. novembrī Kalkūnes, Sventes un Medumu pagastu jaunieši veiksmīgi realizēja Augšdaugavas novada jaunatnes sadraudzības vakaru "Vecums nenāk viens ...", veltītu senioru tematikai. Pasākumam atbilstošu atmosfēru jaunieši papildināja ar sentimentālām savu un vecāku vecvecāku fotogrāfijām, kā arī ar priekšnesuma palīdzību, kurā humoristiskā veidā parādīja divu paaudžu (vecvecāku un jauniešu) savstarpējās attiecības, dažādību, savus uzskatus uz dzīvi un iespēju atrast kopīgās intereses.

Pasākumā piedalījās Vaboles, Višķu un Ilūkstes jauniešu attīstības centri, kuri rādīja iepriekš sagatavotus priekšnesumus un piedalījās ievārījumu konkursā Starp jauniešu attīstības centriem tika sadalītas balvas nominācijās "Gardākais ievārījums", "Oriģinālākā prezentācija", "Oriģinālākā recepte" un "Saldākais ievārījums".

Jaunieši bija pacetušies un uz pasākumu ieradās ģērbti tematiski – kā seniori. Jaunieši savos tēlos iejutās visu pasākuma laiku un beigās no katras jauno senioru komandas tika izvirzīti nominanti konkursam "Vakara karalis vai karaliene". Vērtējot dalībniekus

pēc defilē programmas un aktīvām dejām, žūrija nolēma piešķirt divus vakara karalienes titulus – aktīvajai seniorei Samantai (Vaboles jauniešu attīstības centrs) un vecmammai Klavdijai (Kalkūnes jauniešu attīstības centrs), vēl tika

pasniegta specbalva Kristīnei (omītei no Višķu jauniešu attīstības centra). Pasākums noslēdzās ar balli, kur jaunieši dejoja gan mūsdienas mūzikas, gan mūsu vecāku un vecvecāku jaunības dziesmu pavadījumā.

Kalkūnes jauniešu attīstības

centra jaunatnes lietu speciālisti Margarita un Andrejs izsaka milzīgu pateicību visiem jauniešiem no Kalkūnes, Medumiem, Sventes par pūlēm, veltīto laiku un atsaucību, gatavojot šo brīnišķīgo pasākumu, kā arī saka paldies

par atbalstu Kalkūnes pagasta pārvaldei un Marijai Kohanovičiai.

Teksts: Andrejs Rucko
Foto: Jūlija Magrina

KULTŪRAS PASĀKUMI AUGŠDAUGAVAS NOVADĀ DECEMBRĪ

AUGŠDAUGAVAS NOVADA KULTŪRAS CENTRS "VĀRPA"

02.12. plkst. 17.00 Augšdaugavas novada Kultūras centrs "Vārpa", Vēsturisko deju balle.

06.12. plkst. 18.00 Augšdaugavas novada Kultūras centrs "Vārpa", "Sarunas Adventa laikā" kopā ar SIA "Ziedoņa klase" pēc Augšdaugavas novada Kultūras centra "Vārpa" teātra trupas "Trešais variants" uzveduma "Ziedonis. Epifānijas."

29.12. plkst. 15.00 Augšdaugavas novada Kultūras centrs "Vārpa", Ziemassvētku ballīte bērniem "Christmas Partī". Bērnu vecums 7+.

31.12. plkst. 22.00 Augšdaugavas novada Kultūras centrs "Vārpa", Vecgada balle ar grupu "Dabasu durovys".

DVIETES PAGASTS

23.12. plkst. 14.00 Dvietes Kultūras nams, Ziemassvētku rotaļprogramma bērniem "Ziemassvētki sabraukūši".

25.12. plkst. 20.00 Dvietes Kultūras nams, Koncerts "Ziemassvētku sapnis!".

25.12. plkst. 22.00 Dvietes Kultūras nams, Balle kopā ar Artūru Lapu.

EGLAINES PAGASTS

27.12. plkst. 13.00 Eglaines kultūras nams, Ziemassvētku pasākums pagasta pirmskolas vecuma bērniem "Jampadracis rūķu ciemā".

29.12. plkst. 22.00 - 03.00 Eglaines kultūras nams, Vecgada disko ritmi (groziņballe disko ritmos ar DJ Staņislavu).

ILŪKSTE

01.12. plkst. 16.00 Ilūkstes Kultūras un mākslas centrs, Radošās darbnīcas. Ziemassvētku dekoru/puzuru gatavošana.

08.12. plkst. 17.00 Ilūkstes pilsētā pasākums bērniem. Ilūkstes pilsētas ziemassvētku egles iedegšana.

16.12. plkst. 14.00 Ilūkstes Kultūras un mākslas centrs, Adventes koncerts "Iededz gaismu sevī". Muzicēs Līksnas pagasta kultūras nama sieviešu vokālais ansamblis "Elēģija"

17.12. plkst. 11.00 Ilūkstes Kultūras un mākslas centrs, Ziemassvētku pārsteigums bērniem. Tikšanās ar animātoriem un Ziemassvētku vecīti.

30.12. plkst. 20.00 Ilūkstes Kultūras un mākslas centrs, Balle gadumiju gaidot ar J.Ostrovski un V. Mukānu

KALUPES PAGASTS

21.12. plkst. 14.00 Kalupes pagasta pārvaldes ēka, Pasākums bērniem "Ziemas prieku virpulī"

24.12. plkst. 16.00-21.00 Kalupes pagasta pārvaldes ēkas apkārtnē, "Mūzikas un gaismas saspēle Ziemassvētku noskaņā".

28.12. plkst. 20.00 Kalupes pagasta pārvaldes ēka, Vecgada groziņballe kopā ar Zinti Krakopu

LAUCESAS PAGASTS

06.12. plkst. 16.00 Laucesas pagasta bibliotēka, Online maketēšanas nodarbība bērniem kopā ar Alekseju Pozņakovu "Mana sapņu māja"

20.12. plkst. 11.00 Laucesas kultūras nams, Ziemassvētku eglīte bērniem

25.12. plkst. 19.00 Laucesas kultūras nams, Ziemassvētku balle pieaugušajiem

LĪKSNAS PAGASTS

16.12. plkst. 12.00 Līksnas pagasta Kultūras nams, Ziemassvētku radošā darbnīca ģimenēm

20.12. plkst. 18.00 Līksnas pagasta Kultūras nams, Līksnas pagasta Kultūras nama bērnu vokālā ansambļa "DoReMi" koncerts "Do-Re-Mi Ziemassvētki". Koncertā piedalās arī bērnu un jauniešu dramatiskais kolektīvs "Sprīdītis".

26.12. plkst. 11.00 Līksnas pagasta Kultūras nams, Ziemassvētku pasākums pirmsskolas vecuma bērniem

MEDUMU PAGASTS

10.12. plkst. 14.00 Medumu Tautas nams, "Tējas diena" Medumos. Programmā radošās darbnīcas, lekcijas, tējas ceremonija projekta "Tīri. Labi. Pilsēta bez atkritumiem" ietvaros.

28.12. plkst. 10.30 Medumu Tautas nams, Ziemassvētku eglīte Medumu pagasta bērniem

NAUJENES PAGASTS

05.12. plkst. 17.30 Naujenes bibliotēka, Amatiermākslinieces Antoņinas Rudānes personālizstādes "Uz Daugavas dvēseles Kraujas" atklāšana

06.12. plkst. 16.00 Naujenes bibliotēka, Online maketēšanas nodarbība bērniem kopā ar Alekseju Pozņakovu "Mana sapņu māja"

13.12. plkst. 15.00 Naujenes bibliotēkas filiāle Vecstropi, Viktorīna bērniem par Ziemassvētku un Jaungada grāmatām

14.12. plkst. 15.00 Naujenes bibliotēkas filiāle Lociki, Viktorīna bērniem par Ziemassvētku un Jaungada grāmatām

19.12. plkst. 15.00 Naujenes bibliotēkas filiāle Lociki, Ziemassvētku un Jaungada atklātņu izgatavošanas darbnīca bērniem

20.12. plkst. 15.00 Naujenes bibliotēkas filiāle Vecstropi, Bērnu radošā darbnīca un izstāde "Svētki ir pavisam tuvu"

NĪCGALES PAGASTS

02.12. plkst. 19.00 Nīcgales Tautas nams, Amatiermākslas kolektīvu koncerts - balle "Rudens vēju virpulī"

15.12. plkst. 15.30 Pie Nīcgales Tautas nama, Svētku egles iedegšana.

PILSKALNES PAGASTS

07.12. plkst. 17.00 Pie Pilskalnes pagasta pārvaldes ēkas, "Ziemassvētku eglītes iedegšanas svētki"

15.12. plkst. 17.00 Pilskalnes pagasta pārvaldes telpās, "Ziemassvētku rotājums" radošā darbnīca bērniem ar vecākiem.

SUBATES PILSĒTA UN PRODES PAGASTS

01.12. plkst. 17.00 Subates Kultūras nams, Koncerts "Zumba&Linedanc". Piedalās grupa "Zumba QuinZ" un Subates Kultūras nama dejotāji. Pēc koncerta - deju meistarklase un kopīga sadancošana.

15.12. plkst. 09.00 Subates Kultūras nams, Tradicionālais Ziemas tirdziņš

27.12. plkst. 17.00 Subates Kultūras nams, Ziemas deju un gaismas ritmi bērniem

29.12. plkst. 16.00 Subates Kultūras nams, Gadu mijas koncerts

31.12. plkst. 23.30 Subates Kultūras nams, Jaungada sagaidīšana

SALIENAS PAGASTS

15.12. plkst. 10.00 Salienas pagasta bibliotēka, "Gada labākais lasītājs". Apbalvošana, radošā darbnīca, tējas tase

27.12. plkst. 10.00 Salienas Kultūras nams, Bērnu eglīte (Tradicionālie svētki ar eglītes iededzināšanu, Salavecīti, rūķīšiem, spēlēm un dāvanām)

SKRUDALIENAS PAGASTS

25.12. plkst. 20.00 Silenes Kultūras nams, "Ziemassvētku vakarēšana" ar spēļu un deju programmu.

29.12. plkst. 13.00 Silenes Kultūras nams, Jaungada pasākums bērniem. Jaungada spēļu programma bērniem.

SVENTES PAGASTS

15.12. plkst. 16.00 Pretī Sventes Tautas namam, Pagasta egles iedegšana. Dziedās Līksnas pagasta Kultūras nama bērnu vokālais ansamblis DoReMi. Uzruna, našķi bērniem, egles iedegšana.

26.12. plkst. 16.00 Sventes Tautas nams, Eglīte bērniem. Izklaides pasākums bērniem. Spēles, mūzika, saldumi, dāvanas

31.12. plkst. 21.00 Sventes Tautas nams, Vecgada pavadīšana

TABORES PAGASTS

17.12. plkst. 11.00 Tabores sabiedriskais centrs, Kaimiņu pagastu sadraudzēšanās intelektuālā spēle (Intelektuāli jautājumi dažādās jomās) pasākums rīkots kluba dalībniekiem).

22.12. plkst. 12.00 Laucesas pamatskolas zāle, Ar Laucesas pamatskolu sadraudzības pasākums "Ziemassvētku brīnumi" (pasaka, Ziemassvētku vecīša apsveikums)

22.12. plkst. 14.00 Tabores pagasta bibliotēka, Ziemassvētku masku darbnīca

VABOLES PAGASTS

21.12. plkst. 09.30 Vaboles kultūras nams, Ziemassvētku bērnu eglīte "Ziemassvētki nāki!" (ar ielūgumu)

IZSTĀDES

01.12.-31.12. Augšdaugavas novada Kultūras centrs "Vārpa", Žannas Vērdiņas izstāde "Es esmu..."

11.11.-28.12. Vecsalienas muižas pils darba laikā, Vecsalienas muiža, Natālijas Krjukovas mākslas izstāde "Pārdomas"

21.11.-15.12. Bibliotēkas darba laikā, Biķernieku pagasta bibliotēka, Dominikas Grīgas mākslas darbu izstāde "Laika sejas-dvēseļu atspulgs"

01.12.-31.12. Salienas pagasta bibliotēkas darba laikā, Salienas pagasta bibliotēka, Jeļenas Požarskas mākslas izstāde "Ziemas noskaņa"

05.12.-25.12. otrdienās, trešdienās, ceturtdienās plkst. 14.00-16.00 Dvietes Kultūras nams, Adventes vainagu izstāde. Būs iespēja iegādāties - nopirkt Adventes vainagus

04.12.-20.02. darba laikā vai individuāli vienojoties Eglaines kultūras nams, Gleznotājas Žannas Orlovas gleznu izstāde "Manas mājas - Daugavpils"

05.12.-29.12. Pilskalnes pagasta bibliotēkas darba laikā, Pilskalnes pagasta bibliotēka, Privātkolekcijas izstāde "Klauns...klauni!"

15.12.-22.12. Pilskalnes pagasta bibliotēkas darba laikā, Pilskalnes pagasta bibliotēka, "Ziemassvētku rotājums" radošās darbnīcas darbu izstāde

17.11. - 17.12. bibliotēkas darba laikā, Medumu pagasta bibliotēka, Raiņa un Aspazijas muzeja ceļojošā izstāde "Negaidīti priekšmeti Raiņa un Aspazijas bibliotēkā"

SPORTS

VEIKSMĪGS STARTS BOKSA NODAĻAS SPORTISTIEM LATVIJAS ČEMPIONĀTĀ

21. un 22. oktobrī Rīgā notika Latvijas čempionāts jauniešiem un pieaugušajiem boksā. Tajā veiksmīgi startēja Augšdaugavas novada sporta skolas trenera Gļeba Zujeva

audzēkņi, izcīnot vienu sudraba un vienu bronzas medaļas. Latvijas čempionātā uz goda pjedestāla otrā pakāpiena kāpa Artjoms Boltruķevičs (67kg), bet par trešās vietas ieguvēju kļuva Andrejs Baranovs (75kg).

Paldies Augšdaugavas novada sporta skolas trenerim G.Zujevam par audzēkņu sagatavotību!

IZSOLES

Augšdaugavas novada pašvaldība pārdod mutiskā izsolē ar augšupejošu soli pašvaldības nekustamos īpašumus:

- **2023. gada 6. decembrī plkst. 09:00** nekustamo īpašumu "Raudas skola" ar kadastra numuru 4490 008 0016, kas sastāv no divām zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu 4490 008 0016 13.8821 ha platībā, uz kuras atrodas mežs 2.34 ha platībā (pēc zemes lietošanas eksplikācijas) un ar kadastra apzīmējumu 4490 008 0017 0.9797 ha platībā, būvēm ar kadastra apzīmējumiem 4490 008 0016 001, 4490 008 0016 006, 4490 008 0016 007, 4490 008 0016 008, 4490 008 0016 010, 4490 008 0016 012, 4490 008 0016 013, 4490 008 0016 015, 4490 008 0016 016, 4490 008 0016 017, 4490 008 0016 018, 4490 008 0016 028, 4490 008 0017 019, 4490 008 0017 021, 4490 008 0017 023, 4490 008 0017 024, 4490 008 0017 025, 4490 008 0017 026, kas atrodas "Raudas skola", Raudā, Šēderes pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 74 000.

- **2023. gada 6. decembrī plkst. 09:30** nekustamo īpašumu ar kadastra numuru 4474 001 0295, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4474 001 0295 0.0553 ha platībā, kas atrodas "221", Vasarnīcas, Naujenes pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 2030.

- **2023. gada 6. decembrī plkst. 10:00** nekustamo īpašumu ar kadastra numuru 4460 004 1917, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4460 004 1917 0.0585 ha platībā, un atrodas "272", Daugava, Kalkūnes pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 700.

- **2023. gada 6. decembrī plkst. 10:30** nekustamo īpašumu ar kadastra numuru 4488 004 0169, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4488 004 0169 0.57 ha platībā, un atrodas Sventes pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 1120.

- **2023. gada 6. decembrī plkst. 11:00** dzīvokļa īpašumu Nr.5, Daugavas ielā 5, Nīcgalē, Nīcgaļes pagastā, Augšdaugavas novadā, ar kadastra numuru 4476 900 0106 un dzīvokļa īpašumā ietilpstošā kopīpašuma 5880/42980 domājamās daļas no daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas ar kadastra apzīmējumu 4476 005 0423 001 un zemes ar kadastra apzīmējumu 4476 005 0423.

Objekta sākotnējā cena – EUR 1460.

Izsoles notiks Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas, sēžu zālē, Rīgas ielā 2, Daugavpilī.

Samaksa par objektiem veicama saskaņā ar izsoles noteikumiem.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties un saņemt Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijā, Rīgas ielā 2, Daugavpilī, 12. kabinetā vai **elektroniski pašvaldības tīmekļvietnē.**

Reģistrēties izsolei var, iepriekš pierakstoties pa mob. tel. 29412676, Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas 12. kabinetā (darbadienās no plkst. 8.00 līdz 15.30), iesniedzot iesniegumu un izsoles noteikumos norādītos dokumentus vai ar drošu elektronisko parakstu parakstītu iesniegumu un izsoles noteikumos norādītos dokumentus sūtīt uz e-pastu: **izsoles@augšdaugavasnovads.lv**, no paziņojuma publicēšanas līdz 2023. gada 1. decembrim plkst. 15.00, iepriekš samaksājot nodrošinājumu 10% no izsoles sākumcenas un reģistrācijas maksu EUR 20.

Reģistrācijas maksa jāiemaksā Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas (reģ. Nr.90009117568) norēķinu kontā LV37TREL9807280440200, Valsts kases kods: TREL22.

Nodrošinājums jāiemaksā Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas (reģ. Nr.90009117568) norēķinu kontā LV56TREL980257505700B, Valsts kases kods: TREL22.

Nekustamos īpašumus var apskatīt darbadienās, iepriekš saskaņojot apskates laiku pa mob. tel. 29412676.

IEDZĪVOTĀJI JAUTĀ - PAŠVALDĪBA ATBILD

Jautā "Vecstropu" ciema iedzīvotāja Inese Kalviša:

"Labdien! Sakiet lūdzu, ko Augšdaugavas novada pašvaldība piedāvā sava novada bērniem, kā jēgpilni un lietderīgi izmantot brīvlaiku un ārpus skolas laiku (kultūras, interešu izglītības un citās jomās)?"

Atbild Izglītības pārvaldes metodiķe Inese Zuģicka:

"Par iespējām brīvā laika lietderīgai pavadīšanai ārpus skolas laika skolas vecuma bērniem un jauniešiem Naujenes pagastā:

- Naujenes Kultūras centrs: folkloras kopa "Rūžena"; lietišķās mākslas (keramikas) interešu pulciņš; bērnu vokālais ansamblis "Odziņas". Precīzākai informācijai sazināties pa tālr. 65474268 ar Naujenes KC vadītāju Olgu Kuzminu;
- Naujenes jauniešu attīstības centrs: sazināties var ar jaunatnes lietu speciālistiem Olgu Pankovu (26293212) un Aigu Soldatjonoku (65476849);
- Naujenes bibliotēka rīko norises arī skolas vecuma bērniem. Viena no filiālēm Naujenes bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas vieta Vecstropos, tālr. 65457127, e-pasts: biblioteka.vecstropi@naujene.lv;
- Naujenes Mūzikas un mākslas skola. Par iespējām var sazināties par tālr.: 654 50 287 vai e-pastu: nmms@inbox.lv".

Jautā anonīms (rino4ka9999@gmail.com):

"Labdien! Sūdzība par ceļa stāvokli Salienas pagasta Ritānos. Ceļa stāvoklis šausmīgs - bedres, lietus laikā tikai peļķes. Salienas pagasta pārvalde nereaģē uz iedzīvotāju sūdzībām, vienīgā atbilde, ka nav tehnikas. Lūdzu pārbaudīt un atrisināt šo situāciju."

Atbild Augšdaugavas novada Tehniskais direktors Valērijs Ļaksa:

"Salienas pagastā pēdējā pusgada laikā nav saņemta informācija par ceļa sliktu stāvokli. Pagasta pārvalde operatīvi reaģē uz saņemto informāciju par ceļa greiderēšanas nepieciešamību. Tehnika nepieciešamajiem darbiem ir labā stāvoklī un var izbraukt veikt darbus. Lūgums iespējami īsākā laikā sazināties ar pagasta pārvaldes vadītāju Svetlanu Kursīti un pieteikt ceļa greiderēšanu. Tuvākajā laikā ceļa segums tiks uzlabots."

Mūžībā aizgājuši no 17.10.2023.

Ambeļu pagasts

Velta Liepiņa (24.03.1959. - 29.10.2023.)

Demenes pagasts

Nīna Kulakeviča (08.06.1948. - 17.10.2023.)
Stepans Vasiljevs (03.01.1951. - 15.11.2023.)

Dubnas pagasts

Ivans Burcevs (23.01.1961. - 28.10.2023.)
Eduards Rimša (28.08.1940. - 13.11.2023.)
Vladimirs Voitjuls (14.02.1948. - 16.11.2023.)

Dvietes pagasts

Marta Vadze (18.03.1942. - 06.11.2023.)

Eglaines pagasts

Vasīlijs Timofejevs (13.03.1937. - 31.10.2023.)
Valērija Zujeva (25.07.1931. - 13.11.2023.)

Kalupes pagasts

Andrejs Čigurs (10.05.1958. - 01.11.2023.)
Jānis Gulbinskis (10.01.1957. - 05.11.2023.)
Marija Pankova (19.08.1950. - 31.10.2023.)
Valentīna Sauša (13.07.1936. - 10.11.2023.)

Laucesas pagasts

Oļģerts Latkovskis (29.04.1937. - 23.10.2023.)

Līksnas pagasts

Jānis Kevišs (16.05.1947. - 26.10.2023.)

Naujenes pagasts

Oļģegs Gorškovs (15.05.1955. - 14.11.2023.)
Valentīna Ribakova (28.08.1946. - 05.11.2023.)
Valerijs Romanovskis (19.06.1963. - 08.11.2023.)
Anfisa Samohvalova (22.08.1935. - 29.10.2023.)
Natālija Sinkeviča (13.01.1973. - 08.11.2023.)

Pilskalnaes pagasts

Ilvars Ķīsis (09.11.1973. - 31.10.2023.)
Veronika Svoka (28.03.1941. - 02.11.2023.)

Skrudalienas pagasts

Vitolds Labonarskis (27.02.1960. - 31.10.2023.)
Ignatijs Prokofjevs (04.02.1934. - 04.11.2023.)
Olga Veselova (01.01.1975. - 09.11.2023.)

Sventes pagasts

Alberts Jasāns (05.03.1972. - 14.11.2023.)
Jelisejs Ļebedevs (14.06.1932. - 10.11.2023.)

Šēderes pagasts

Jānis Bejavskis (18.08.1958. - 03.11.2023.)
Irene Demjankova (11.10.1949. - 12.11.2023.)

Višķu pagasts

Arturs Kokins (16.03.1983. - 06.11.2023.)
Andrejs Abramovs (25.01.1971. - 25.10.2023.)

Izsakām līdzjūtību
mūžībā aizgājušo tuviniekiem!

IZDEJOTA "DAUGAVEŅAS" 15 GADU JUBILEJA

Augšdaugavas novada Kultūras centrā „Vārpa” 4. novembrī notika Līksnas pagasta Kultūras nama vidējās paaudzes deju kolektīva “Daugaveņa” 15 gadu jubilejas koncerts “Deja mani stipru dara”, kas pulcināja tautas deju mīļotājus, dejotāju radus un draugus, kā arī sadraudzības kolektīvus. Ciemos pie “Daugaveņas” ieradās Alūksnes Kultūras centra deju kopa “Jukums” (vadītājs Agris Veismanis), Daugavpils Vienības nama deju ansamblis “Laismeņa” (vadītāja Diāna Soldāne), Daugavpils Vienības nama vidējās paaudzes deju kolektīvs “Laismeņa” (vadītāja Diāna Soldāne), Dvietes pagasta Kultūras nama vidējās paaudzes deju kolektīvs “Dviete” (vadītāja Anita Meikšāne) un Kalupes pagasta sieviešu deju kolektīva “Leičupe” (vadītāja Sanita Grigorjeva).

Līksnas pagasta Kultūras nama vidējās paaudzes deju kolektīvs “Daugaveņa” sāka darboties 2008. gadā pateicoties Anitas Šalkovskas iniciatīvai un ir cieši saistīts ar savas dzimtās vietas teiksmām un leģendām. Tā dalībnieki smej spēku no Likteņupes Daugavas, ar drosmi un godaprātu savā sirdī kopj senās tradīcijas. Šogad kolektīvs jau trešo reizi piedalījās Dziesmu un Deju svētkos. “Daugaveņas” gaitās līdz ir bijusi arī vadītāja Vilma Tāraude, taču pašlaik vadības grožus tur talantīgā un harizmātiskā, pieredzējušā kolektīva dejotāja Kristīne Vasiļevska.

Gandrīz divu stundu garumā skatītājus priecēja mūsdienu latviešu tautas dejas. Koncerts sastāvēja no pieciem blokiem: “Dzimtene”, “Mīlestība”, “Ticība”,

“Daba” un “Draudzība”. Katrā no tiem deju kolektīvi izdejoja īpašas dejas, daudzas no kurām bija XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku repertuārā.

Pasākuma izskaņā iespēju sveikt “Daugaveņu” jubilejā izmantoja gan sadraudzības kolektīvi, gan Līksnas pagasta pārvaldes vadītāja Ingūna Novicka, gan citi viesi. Augšdaugavas novada pašvaldības izpilddirektors Pēteris Dzalbe pasniedza novada pateicības rakstus pieciem kolektīva dalībniekiem: Inārai Podniecei, Indrai Skrindai, Ingrīdai Geriņai, Normundam Geriņam un Ligitai Stašānei. Nobeigumā vārds tika dots pašiem gaviļniekiem, kuri dalījās savās sajūtās un pateicās vadītājiem.

IZLASĒ "SVIESTS 10" IEKĻAUTA ONTONA SKRINDAS TEIKTĀ DZIESMA

Mūzikas izdevniecības “Lauska” izdevusi izlasi “Sviests 10”, kur 19 skaņdarbu vidū ir arī Augšdaugavas novada Kultūras centra “Vārpa” folkloras kopas “Dyrbyni” ieskaņotā Ontona Skrindas teiktā dziesma “Seši jauni bandinīki”.

O. Skrinda (1881-1918) pazīstams kā ārsts un ievērojams latgaliešu kultūras darbinieks. Dziesmas “Seši jauni bandinīki” melodiju un tekstu Pēterburgā 1900. gadā ir pierakstījis Emīlis Melngailis. Ontons ir viens no trim brāļiem Skrindām, kuriem veltīts Skrindu muzejs Augšdaugavas novada Vabolē.

Dziesmas “Seši jauni bandinīki” ierakstā piedalījās

Folkloras kopa “Dyrbyni” ierakstu studijā “Lauska” 2023.g. februārī. No kreisās: K. Kaminskis, A. Lipska, A. Briška, J. Sniķeris, A. Timofejeva, M. Rādiņš, G. Ločmele.

folkloras kopas “Dyrbyni” dalībnieki Krišjānis Kaminskis (balss, basģitāra), Anita Lipska (balss), Anna Briška (balss, vijole), Jānis Sniķeris (balss, mandolīna), Agnese Timofejeva (akordeons), Mārtiņš Rādiņš (balss, bungas), Gunta Ločmele (balss, mandolīna). Ierakstu nodrošināja izdevniecība

“Lauska” Kaspara Bārbala vadībā, savukārt transporta un uzturēšanās izdevumus kā savu ieguldījumu šajā muzikālajā projektā uzņēmas folkloras kopas “Dyrbyni” dalībnieki. O. Skrindas teiktās divas dziesmas folkloras kopa “Dyrbyni” ierakstīja jau 2022. gada rudenī ar

Augšdaugavas novada Kultūras pārvaldes atbalstu. Savukārt tuvākā gada laikā, īstenojot Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstīto projektu “Ontona Skrindas savākto tautas dziesmu ierakstīšana profesionālā skaņu ierakstu studijā”, plānots ierakstīt vēl skaņdarbus, lai izdotu tos albumā. Tādējādi O. Skrindas muzikālais un folkloras mantojums tiks saglabāts un popularizēts kā Vaboles pagasta un Augšdaugavas novada vērtība.

Augšdaugavas novada Kultūras centra “Vārpa” folkloras kopa “Dyrbyni” izveidota 2007. gadā. Savā pastāvēšanas laikā kolektīvs ir piedalījies visos Vispārējos latviešu Dziesmu un deju svētkos, starptautiskajos festivālos “Baltica” Latvijā. “Dyrbyni” ir piedalījušies vietēja, reģionāla un starptautiska mēroga pasākumos, projektos

un koncertos Latvijā un ārzemēs: Francijā, Polijā, Ungārijā, Bulgārijā, Krievijā, Baškortostānā, Lietuvā, Baltkrievijā.

Ar izlasi “Sviests” izdevniecība “Lauska” turpina pirms 20 gadiem uzsāktu ieceri – parādīt Latvijas mūziķu radītu etnomūziku visdažādākajās tās izpausmēs. Jaunajā albumā dzirdami daudzi pazīstami izpildītāji kā Zane Šmite, Iveta Tāle, Latvīte Cirse, Dāvis Stalts, tikai jaunos sastāvos un apvienībās. Tāpat ir ieraksti no jau zināmām grupām kā “Rasa”, “Saucējas”, “Laiksne”, “Lāns” un arī mazāk dzirdēti izpildītāji un jaunu muzikālu apvienību atklājumi.

Informācija un foto: Anna Briška, Augšdaugavas novada Kultūras centra “Vārpa” folkloras kopas “Dyrbyni” vadītāja

INFORMĀCIJA

AUGŠDAUGAVAS NOVADA
SPORTA SKOLA

UZSĀK NODARBĪBAS

BASKETBOLA GRUPĀ

LĀČU PAMATSKOLAS

SPORTA ZĀLĒ

NODARBĪBAS NOTIEK
PIRMDIENĀS
TREŠDIENĀS

NO PLKST. 17.00
LĪDZ PLKST. 18.20

**UZ NODARBĪBĀM TIEK AICINĀTI 2012. GADA
DZIMUŠI UN VECĀKI ZĒNI UN MEITENES**

NO ŠĪ GADA 23. OKTOBRA
LĪDZ 2024. GADA 1. MAIJAM
ILŪKSTES TŪRISMA
INFORMĀCIJAS PUKTS
ATRODAS BRĪVĪBAS IELĀ 7.
ILŪKSTES PILSĒTAS
ADMINISTRĀCIJAS 2
STĀVĀ.

www.ilukste.lv

PUBLISKĀ APSPIEŠANA

Līksnas pagasta pārvalde izsludina publisko apspriešanu par atļauju koku ciršanai projekta "Valsts galvenā autoceļa A6 Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (Patarnieki) posma 212,20 – 223,90 km pārbūve" īstenošanai Līksnas pagasta administratīvajā teritorijā Augšdaugavas novadā. Lai realizētu būvprojekta risinājumus, ir nepieciešams nocirst atsevišķi augošus kokus ceļa nodalījuma joslā.

Izteikt savus priekšlikumus un ierosinājumus var Līksnas pagasta pārvaldē, Daugavas ielā 8 Līksnā, Līksnas pagastā, Augšdaugavas novadā no 2023. gada 2. novembra līdz 2023. gada 30. novembrim ieskaitot.

Publiskā apspriešana notiks 2023. gada 4. decembrī plkst. 10.00 Līksnas pagasta pārvaldes telpās.

SEKOJIET LĪDZI AUGŠDAUGAVAS
NOVADA PAŠVALDĪBAS AKTUALITĀTĒM

facebook.com/AugsdaugavasNovads

instagram.com/augšdaugavas_novads

izdevumā „Augšdaugavas Novada Vēstis”

www.augsdaugavasnovads.lv

[AugsdaugavasNovadaPasvaldiba](https://www.youtube.com/AugsdaugavasNovadaPasvaldiba)

CAA INFORMĀCIJA

PIE BALKKRIEVIJAS ROBEŽAS NOTEIKTI GAISA TELPAS IZMANTOŠANAS IEROBEŽOJUMI

Valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra" (CAA) no 16. oktobra līdz šī gada beigām atļāvis ieviest plašus gaisa telpas izmantošanas ierobežojumus Latvijas – Baltkrievijas robežas tuvumā.

Gaisa telpas izmantošanas ierobežojumi stājas spēkā pusnaktī uz 16. oktobrī. Tie būs spēkā līdz 31. decembrim. Gaisa telpas izmantošanas ierobežojumi noteikti no Lauderiem Krievijas pierobežas zonā līdz Medumiem Lietuvas pierobežas zonā, iekļaujot sevī tādas apdzīvotas vietas kā Dagda, Krāslava un daļu Daugavpils. Ierobežojumi noteikti no zemes līdz 2895 metru augstumam.

Ierobežojumi nepieciešami, lai Latvijas – Baltkrievijas pierobežā sekmīgi varētu nodrošināt netraucētu Nacionālo bruņoto spēku (NBS) uzdevumu uzpildi, kas saistīti ar pilotējamās aviācijas un bezpilota gaisa kuģu izmantošanu.

Ar NBS nesaistītiem bezpilota gaisa kuģiem jeb droniem ir aizliegts izmantot gaisa telpu, ja nav saņemts saskaņojums lidojuma veikšanai. Lidojumus iespējams saskaņot vismaz vienu darba dienu iepriekš ar NBS Apvieto štābu. Informāciju par plānoto lidojumu nepieciešams sūtīt uz mamc@mil.lv un afcp@mil.lv.

CAA atgādina, ka par lidojuma veikšanu ar bezpilota gaisa kuģi gaisa telpas struktūras elementā bez atļaujas vai saskaņojuma vai sertificētu lidlauku tuvumā, neievērojot

lidojuma attālumu no lidlauka vai pieļaujamo lidojuma augstumu, kā arī Latvijas Republikas gaisa telpā, neievērojot pieļaujamo lidojuma augstumu, piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no 150 līdz 1000 eiro, bet juridiskajai personai — no 500 līdz 2500 eiro.

CAA atgādina, ka tālvaldības pilotiem, pirms lidojuma veikšanas, jāpārlicinās vai konkrētā vietā nav gaisa telpas izmantošanas ierobežojumi. Informācija par noteiktajiem gaisa telpas ierobežojumiem pastāvīgi pieejama VAS "Latvijas gaisa satiksme" mājaslapā ais.lgs.lv.

Papildu informācija:
Aivis Vincevs
Valsts aģentūra "Civilās
aviācijas aģentūra"
Operatīvo situāciju vadītājs
Tāl.: 60001672
e-pasts: aivis.vincevs@caa.gov.lv

**No 16. oktobra līdz
31. decembrim Latvijas -
Baltkrievijas robežas tuvumā
ieviesti gaisa telpas izmantošanas
ierobežojumi.**

**Nesaskaņota gaisa telpas
izmantošana ir aizliegta!**

JOSTA
EVR 314

Apsveicam

**No 2023. gada 20. oktobra Augšdaugavas novada
iedzīvotāju ģimenēs dzimuši 5 bērni -
2 puikas un 3 meitenes.**

**2023. gada novembrī Augšdaugavas novada
dzimtsarakstu nodaļā laulību noslēdza 7 pāri.**

Augšdaugavas novada pašvaldības bezmaksas izdevums
„Augšdaugavas Novada Vēstis”
Izdevējs: Augšdaugavas novada pašvaldība, Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401
Tirāža – 8672 eks., izdevums iznāk vienu reizi mēnesī
Iespiests: SIA "Poligrāfijas grupa Mūkusalā", Mūkusalas ielā 15A, Rīga
Izdevums iznāk kopš 2022. gada 3. februāra

Atbildīgie par izdevumu: Augšdaugavas novada pašvaldības
centrālās administrācijas Informācijas un sabiedrisko attiecību
nodaļa, e-pasts: vestis@augšdaugavasnovads.lv
Par raksta saturu un faktu precizitāti atbild tā autors.
Paldies visiem, kuri palīdzēja informatīvā izdevuma tapšanā!